

Corelația fiscalitate-contabilitate în epoca globalizării ▶ pag. 17

Anul 3 • nr. 16

februarie 2009

32 de pagini

8,9 lei

www.revistaconta.ro

Revista
conta

Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

Metode alternative de
finanțare și soluții pentru
o administrare
mai bună a lichidităților

▶ pagina 14

Vergil Voineagu,
președintele Institutului
Național de Statistică,
despre implementarea
CAEN Rev2

▶ pagina 27

INTRĂ SAU NU ROMÂNIA ÎN RECESIUNE ÎN 2009?

Deficitul bugetar s-ar putea adânci mai mult în acest an deoarece măsurile anunțate de Executiv nu sunt suficiente pentru a determina corecțiile necesare, iar ținta de 2,5% din PIB este „nerealistă”, susțin economiștii ING ▶ pagina 7

Politica

Reducerea conflictului

Securitatea este un subiect sensibil în România, dar liderii de opinie au acordat prioritate în discuțiile de la Madrid. Ministrul de Externe, Mihail Gheorghiu de la Rădăuți, a declarat că...

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

Un lucrător la un proiect de construcții în România.

Un medic într-o clinică din România.

Banca Tirtiac modifică oferta

Banka Tirtiac a anunțat că va modifica oferta de servicii financiare oferite clienților săi. Noua gamă de produse va include...

Business Style

Bijuteriile marca Omega vor străluci și la București

Cele mai recente colecții de bijuterii Omega vor fi prezentate în cadrul unei expoziții care va avea loc în București. Evenimentul va fi organizat de...

Marea Furta, luxul accesibil

Brandurile de lux sunt accesibile tuturor, chiar și celor care nu au avut încă ocazia să le poartă. Marea Furta a lansat o gamă de produse care...

O pereche de ochelari de la Marea Furta.

Horvath Muzica nu creștea în vârstă sau în înălțime.

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

...într-o declarație făcută în cadrul sesiunii de lucru a grupului de lucru al Consiliului European...

Curierul National, noua ta agenda de business.
Un ziar modern si confortabil,
cu informatie concentrata si accesibila.
Afli totul la timp. Pentru ca timpul tau inseamna bani.

SUMAR

EVENIMENT

- Se caută soluții pentru economia de piață europeană pag 5

PULSUL ECONOMIEI

- Intră sau nu România în recesiune în 2009? pag 7

STUDII DE CAZ

- Expertiza contabilă pag 9
- „Planificarea fiscală făcută din timp poate să ajute o companie să își reducă costurile fiscale sau măcar să le amâne până la o perioadă mai propice“ pag 12
- Metode alternative de finanțare și soluții pentru o administrare mai bună a lichidităților existente pag 14
- Corelația fiscalitate – contabilitate în epoca globalizării pag 17
- Etape ale corelației dintre fiscalitate și contabilitate pag 21

ANALIZĂ

- Sistemul de economisire-creditare, cea mai bună soluție pentru perioade tulburi pag 25

INTERVIU

- Vergil Voineagu, președintele Institutului Național de Statistică, despre implementarea CAEN Rev2 pag 27

JURIDIC

- Reguli de evaluare a situațiilor financiare pag 30

ȘTEFAN RĂDEANU

Avem proiecte de 10 miliarde?

De câți bani este nevoie să ieșim din criză? După primele estimări, se pare că 10 miliarde de euro ar putea funcționa ca energizant pentru economie! Cât de reale sunt aceste sume? Punem această întrebare, deoarece după unele surse bugetul ar putea contribui cu ceva mai mult de 3 miliarde de euro. Restul? Nu ne rămâne decât să ne împrumutăm și să acceptăm un acord de supraveghere cu Fondul Monetar Internațional, adică să acceptăm și să aplicăm un set dur de măsuri de austeritate. Strânsul curelei rămâne metoda preferată a FMI. Dar haideți ca de data aceasta să fim optimiști considerând că putem face rost urgent de 10 miliarde de euro, chiar dacă va trebui să facem sacrificii. Rezolvăm problema? Limităm efectele crizei economice? Încep să se „tureze motoarele“ dând o gură de oxigen companiilor private? Ascultându-l miercuri seară pe Ștefan Varfalvi, prim-vicepreședintele Uniunii Generale a Industriașilor, optimismul s-a transformat în teamă. Având o mare „experiență“ în domeniu, s-ar putea să strângem cureaua degeaba și până la urmă o mare parte din cele 10 miliarde de euro să se evapore în consum nejustificat. Avertismentul reprezentantului UGIR trebuie să dea de gândit. „Nu sunt ferm convins că economia României astăzi poate să consume cele 10 miliarde. Noi vorbim despre o situație care mi se pare de-a dreptul ciudată. În infrastructura de cale ferată nu există proiecte pregătite. De ce? Pentru că... nu ai voie să lucrezi la proiect decât dacă ai finanțare asigurată. Dar nu poți să ai finanțare dacă n-ai proiect. Există bani prevăzuți pentru a veni de la Uniunea Europeană. În fond, noi discutăm despre sute de km de autostradă. E, surpriză. Se pare că nu vom putea consuma niciun euro din fondurile europene pentru autostrăzi, că nu suntem pregătiți”, spunea Ștefan Varfalvi. Este un scenariu plauzibil. Absența proiectelor, amânarea punerii lor în practică va conduce la ratarea unui întreg an ca 2009 și la acutizarea crizei. Practic riscăm, dacă procedăm ca până în prezent, să ne întoarcem la perioada anului 1997. Atunci, după un an de constrângeri și sacrificii bugetare prescrise din birourile Fondului Monetar Internațional, fostul ministru de Finanțe din acea perioadă, Mircea Ciumara, recunoștea public: „Anul trecut am chinat poporul degeaba“. Așadar, până să se bată în cuie bugetul de stat, până să convingem populația că va trebui să se descurce cu salariile plafonate și cu prețurile în creștere, ministerele care solicită bani pentru investiții în infrastructură să prezinte punctual proiectele pe care vor să le dezvolte. Altfel, totul este degeaba. În fond, și Guvernul Tăriceanu a avut la dispoziție în anul 2008, din fondurile europene, 2,87 miliarde de euro. Bani acordați României pentru dezvoltare. Ei bine, deși reprezentau cea mai ieftină resursă de finanțare, s-au cheltuit doar 0,764 miliarde de euro. De ce? Foarte simplu. Nu au existat proiecte pentru aceeași infrastructură despre care vorbim în prezent și pe care o recepțăm ca pe o soluție de ieșire din criză. Acum avem proiecte punctuale? |

VOI CU CE FORMULAR
VĂ DEPUNEȚI ICRELE?

MATEO

Revista
conta

Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

Editor: **INTERMEDIA CONCEPT SRL**

Adresa: **București, Piața Presei Libere nr. 1, Corp A3-A4, etaj 1, Sector 1**

Tel.: **0311.050.127, 0311.050.128**

Fax: **021/316.31.85**

Director general: **Georgeta Manea**

Director editorial: **Ștefan Rădeanu**

Redactor-șef: **Raluca Dobre**

Layout & DTP: **Omni Press & Design**
(art@opd.ro)

Marketing: **Ana Zărioiu**

Tel.: **0720.880.412** • marketing@revistaconta.ro

Difuzare: office@intermediaconcept.ro
tel.: **021/311.05.00**; fax **021/316.31.85**

ISSN: **1844-0797**

CEC și Eximbank, recapitalizate

Eximbank și CEC Bank au semnat, ieri, un acord de parteneriat cu trei asociații patronale și două fonduri de garantare pentru sprijinirea operatorilor economici, în vederea depășirii efectelor crizei financiare. Din partea patronatelor au participat Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIP-MMR), Asociația Oamenilor de Afaceri din România (AOAR) și Asociația Națională a Exportatorilor și Importatorilor din România (ANEIR).

Acordul a fost parafat și de Fondul de Garantare a Creditului Rural (FGCR) și Fondul Național pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (FNIMM). Astfel, Eximbank, CEC Bank și FNIMM vor oferi produse specifice de finanțare atât pentru IMM-uri, cât și pentru companiile care derulează exporturi. La rândul lor, asociațiile patronale se obligă să promoveze serviciile și produsele propuse în parteneriat membrilor asociațiilor.

Eximbank a introdus în protocol produse cum ar fi garanțiile de export, finanțări pentru acoperirea cheltuielilor de producție de export, asigurări de export și de curs de schimb valutar, precum și produse și servicii suplimentare, cum ar fi rapoarte de informații comerciale, rapoarte de risc de țară și rapoarte sectoriale.

De asemenea, banca de export va acorda finanțări cu dobândă subvenționată și compensații de dobândă și pentru IMM-uri. |

Raiffeisen Bank a lansat un cont de economii pentru IMM

Raiffeisen Bank a lansat un cont de economii destinat întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) și persoanelor fizice autorizate, la care aplică dobânzi comparabile cu cele pentru depozitele la termen, iar clientul are acces oricând la sumele economisite, a anunțat luni banca.

Contul de economii „Acces Plus IMM“ este destinat firmelor cu cifra de afaceri până la echivalentul a cinci milioane de euro și Persoanelor Fizice Autorizate (PFA) și este disponibil atât în lei, cât și în euro, suma minimă necesară pentru deschiderea contului fiind de 10.000 lei, respectiv 5.000 euro, se arată într-un comunicat al Raiffeisen Bank.

Clienții beneficiază de o rată a dobânzii diferențiată pe patru tranșe valorice. Astfel, la contul în lei, rata dobânzii se situează între 8% (pentru sume mai mici de 150.000 lei) și 11% (pentru sume peste de 1 milion lei), în timp ce la contul în euro, rata dobânzii variază între 2,5% (pentru sume mai mici de 40.000 euro) și 3% pentru sume peste 250.000 euro.

Dobânda se calculează zilnic și se capitalizează lunar în contul Acces Plus IMM, începând cu luna următoare deschiderii contului.

Pentru sumele până la 4.999,99 euro se aplică dobânda la vedere. |

Bugetele Agențiilor, incluse în bugetul de stat

Diferențele dintre veniturile și cheltuielile autorităților de reglementare și control, cum ar fi ANRE, ANRGN, CSA, CNVM și altele, ar putea fi incluse ca venituri la bugetul de stat, a declarat secretarul executiv al PDL, Mircea Toader.

„Tot ce trăiește dintr-un sistem de taxe și cele care au un regim de monopol ar trebui să primească bani de la buget și să verse bani la bugetul de stat. Inclusiv autoritățile de reglementare. Se va discuta în Parlament. Poate că se va alege o soluție mai rapidă, prin care se va spune că toate veniturile care exced cheltuielile vor fi vărsate la bugetul statului“, a răspuns Toader, întrebând dacă printre autoritățile cu finanțare autonomă care vor vărsa veniturile la buget figurează și cele de reglementare control din subordinea Parlamentului. |

Foto: ArhivaFoto.ro

Se caută soluții pentru economia de piață europeană

LAURENȚIU PLOSCEANU
PREȘEDINTE ARACO
MEMBRU GR. I, CESE

La sfârșitul lunii ianuarie la Bruxelles a avut loc Conferința „Căi de reconstrucție a economiei de piață europene“. Cele două scopuri majore ale Conferinței CESE pe tema menționată au fost :

- Măsuri rapide care să permită relansarea economică pentru a evita recesiunea economică și efectele sale sociale;

- Identificarea căilor de redefinire și îmbunătățire a reglementarilor piețelor financiare.

Au participat ca invitați reprezentanți ai partenerilor sociali la nivel European (Business Europe și ETUC), reprezentanți ai Instituțiilor Europene (Banca Centrală Europeană, Comisia Europeană, Parlamentul European, Centrul European de Studii Politice, CESE), reprezentanți ai mediului academic european etc.

Principalele teme lansate de președintele CESE, Mario Sepi, în cuvântul de deschidere au fost următoarele:

1. Cine are autoritatea să definească și să aplice noile reguli transparente ?

2. Cum pot politicile economice să orienteze reglementarea piețelor financiare către investiții productive ?

3. Care este relația dintre piața financiară și economia reală ?

4. Cum poate fi creată bunăstarea ?

5. Este Planul de redresare European suficient ?

Au mai fost menționate în cuvântul președintelui CESE următoarele idei :

- faptul că nu este cunoscut încă adevăratul nivel al dimensiunii crizei;

- faptul că societatea civilă nu poate fi exclusă pentru că ea este principalul actor în relansarea economică;

- societatea civilă trebuie să cunoască real cauzele, precum și care sunt soluțiile de ieșire din criză;

- faptul că nivelul estimat al costului crizei (cca 3% din PIB) este foarte ridicat;

- faptul că un cost al oportunităților pierdute este foarte dificil de evaluat;

- faptul că în luna martie 2009 va fi organizată o Conferință comună CE -

CESE cu participarea CES naționale pe tema evaluării efectelor Planului de redresare la nivel European;

- necesitatea revizuirii Tratatului de la Maastricht;

- relația dintre partenerii sociali este esențială pentru reclădirea economiei

În intervenția sa, secretarul general al ETUC, Dl John Monks, a precizat:

- realitatea faptului că această criză începe să se simtă și se simte rău

- există o dimensiune globală a crizei care reclamă nevoia reechilibrării sistemului bancar;

- marele risc actual cu băncile este că acestea nu preiau nici un risc!

- Sistemul bancar trebuie reconfigurat, și nu pe modelul american;

- Ne confruntăm cu un risc de ciocnire (clash) între reglementările la nivel comunitar și politicile guvernelor naționale;

- ETUC cheamă pentru un nou „Social Deal“ care să mențină salariații în activitate cu reducerea corespunzătoare a timpului de lucru, noi scheme de salariza-

re, dialog macroeconomic, investiții publice în tehnologii verzi, accent pe securitate în cadrul flexibilității;

- Ne confruntăm cu finalul unui anumit tip de capitalism;

- Prioritatea majoră este să mișcăm economia!

În intervenția sa, secretarul general al Business Europe, dl Philippe de Buck, a subliniat următoarele idei:

- Efectele crizei se simt din 2006 (subprime în SUA), 2007 (active toxice), 2008 (înghețare completă a tranzacțiilor interbancare) și 2009 (recesiune economică);

- Șomajul se află încă la minime istorice din cauza unei decade de dezvoltare fără precedent;

- Intrăm într-o eră nouă, pentru că cea de până acum a fost nu a fost condusă pe baza de reglementări la nivel mondial și a și fost dublată de un control precar;

- Politicile macroeconomice nu au fost corect coordonate, ceea ce a determinat în final intervenția fără precedent a

guvernelor pentru a salva bănci și a relansa economiile naționale;

- Șomajul va crește probabil cu 4 milioane de oameni în 2009 după estimările CE;

- Regulile economiei de piață trebuie menținute chiar dacă distribuția creditului a fost naționalizată;

- Autoritățile UE și în special Banca Centrală Europeană au intrat în joc la timp și cu efecte mari;

- Trebuie recunoscută prudența de ieri și implicarea de astăzi a BCE.

Principalele acțiuni recomandate de reprezentantul Business Europe au fost următoarele:

1. Implementarea urgentă a planurilor de redresare care trebuie să fie operaționalizate la timp, țintite bine și temporare (3T=Timely, Targeted and Temporarily);

2. Nerenunțarea la esența prevederilor Pactului de stabilitate;

3. Lărgirea rolului Băncii Centrale Europene respectând independența băncilor, dar supraveghindu-le;

4. Reevaluarea momentului în care ar trebui integrate țările din afara zonei euro;

5. Identificarea răspunsului la întrebarea: „Cum salvăm economia socială a UE?”;

6. Concentrarea acum pe investiții în pregătirea personalului.

Reprezentantul BCE a precizat că cei 10 ani de euro reprezintă o poveste de succes care s-a dovedit o ancoră fiabilă în condiții de criză.

Celelalte intervenții ale invitaților Instituțiilor Europene și ale mediului academic sunt concis reliefate în următoarele precizări:

- Nimeni nu și-a imaginat viteza și profunzimea acestei crize;

- Capitalismul este precum colesterolul: bun și rău! (Președintele CESM - Franța, Dl J. Dermagne);

- Sunt două mari probleme: pierderile suferite și cum le digerăm!;

- Trebuie definite strategii de ieșire (exit strategies) din situațiile financiare cu care ne confruntăm;

- Sistemul financiar bancar trebuie să se pună în slujba economiei reale;

- Un aspect crucial îl reprezintă reformarea supravegherii bancare;

- ECOFIN și-a propus un colegiu de regulatori operațional la nivelul UE până în 2010;

- Chestiunile legate de această criză se vor afla pe agendă mulți ani;

- Pe lângă reglementarea săracă și supervizarea precară, ne-am confruntat și cu o absență a „due diligence” în companii și bănci;

- Piețele financiare sunt încă nervoase. Unele s-au mai liniștit, dar multe încă nu!

- Trebuie să spunem „da” convergenței globale, dar tot „da” și întăririi supravegherii la nivel comunitar, inclusiv printr-un regim nou de sancțiuni;

- Guvernanța corporatistă trebuie consolidată;

- Europa e divizată și are o voce slabă la nivel internațional;

- Este necesar un răspuns comunitar coerent;

- Triunghiul soluției este: Reglementare-Supervizare-Managementul crizei;

- În 3 luni s-a trecut de la frică de inflație la frică de deflație;

Concluziile conferinței au fost, sintetic, următoarele:

1. Schimbarea arhitecturii financiare a UE este necesară!

2. Statele trebuie să reglementeze mai ferm propriile economii.

3. Abordările trebuie să fie pe termen mediu, și nu pe termen scurt! |

Intră sau nu România în recesiune în 2009?

RALUCA DOBRE

ING: Recesiunea în România pare de neevitat în 2009

România are puține șanse să evite recesiunea în 2009, ca urmare a înrăutățirii situației din comerț, a producției industriale și a construcțiilor, fapt ce poate conduce la contractarea cu 3,5% a produsului intern brut în acest an, iar ținta pentru deficitul bugetar pare nerealistă, potrivit analiștilor ING. Totuși, Comisia Europeană a anunțat că vede o creștere economică de 1,75% pentru România în acest an, precum și un deficit bugetar de 7,5% din PIB, dar a precizat că nu a inclus în prognoza sa măsurile anunțate de guvernul Boc de reducere a deficitului bugetar, pentru că nu au fost încă adoptate.

„Economia României va scădea cu 3,5% în 2009, fiind cea mai pronunțată scădere din zona Europei de Est, Orientul Mijlociu și Africa după Ucraina, ceea ce ne face să estimăm că sunt puține șanse ca România să evite recesiunea în 2009“, susțin economiștii ING Bank România într-un raport publicat la jumătatea lunii ianuarie și preluat de NewsIn. Analiștii ING estimează, de asemenea, că PIB-ul României ar putea scădea încă din primul trimestru al acestui an.

„Din noiembrie, echipa ING a făcut revizuirii semnificative în scădere privind creșterea economică atât în SUA, cât și în zona euro. O recesiune mai severă în cadrul statelor dezvoltate va avea impact puternic asupra României prin cel puțin două canale, cererea externă mai scăzută și mai puțină finanțare externă, într-o perioadă în care România are o nevoie acută de acces la fonduri din străinătate“, se arată în raportul ING. Analiștii ING consideră că economia României a scăzut în ultimul trimestru din 2008, însă aceste date vor putea fi confirmate cel mai devreme în iunie 2009.

„Banca centrală ar trebui să nu rămână imună la perspectiva economică pesimistă și ar trebui să acționeze mai rapid. Aceasta ar putea însemna o scădere a dobânzii de politică monetară, așa cum ne așteptăm, dar, în același timp, o presiune mai mare pe moneda națională. De aceea, estimăm că euro se va tranzacționa cu 4,70 lei/euro în trimestrele următoare și nu excludem ca acest nivel să fie depășit“,

au mai spus analiștii ING. Dinspre Banca Națională a României probabilitatea unei scăderi a economiei românești nu este alarmantă, în condițiile în care prognoza oficială pentru avansul din acest an este de 2,5%, potrivit declarațiilor făcute de viceguvernatorul BNR, Cristian Popa, la conferința Euromoney de la Viena.

Coface se așteaptă ca România să înceapă să își revină din criză la sfârșitul lui 2009

Coface estimează că la sfârșitul acestui an se vor vedea primele îmbunătățiri ale situației economice a României, care va depinde foarte mult, însă, de progrese-

creditelor la un preț bun, dar situația s-a schimbat total în prezent, atât pentru companii, cât și pentru persoanele fizice, a mai spus Ionescu. „Motoarele de creștere din ultimii ani nu mai există nici în ceea ce privește consumul, nici pe piața construcțiilor, nici în domeniul investițiilor străine. Cererea este strangulată. Nu există azi un motor viabil de creștere economică în România, motiv pentru care țara rămâne vulnerabilă la riscuri“, a adăugat șeful Coface.

Ținta anunțată pentru deficitul bugetar este nerealistă?

Deficitul bugetar al României s-ar putea adânci mai mult în acest an, deoa-

le înregistrate pe piețele internaționale, a declarat miercuri directorul general al Coface România, Cristian Ionescu. „Nu vedem soluții la nivel guvernamental, la nivel politic de ieșire din criză. Ne-ar trebui și nouă un guvern care să funcționeze eficient“, a spus directorul general al Coface, care a adăugat că „economia românească nu a crescut pe programe politice“. „Nu cred că vom ieși din criză pentru că vom ști noi să o gestionăm, ci pentru că ne vor scoate din criză piețele internaționale“, a completat Ionescu pentru NewsIn. Șeful Coface a explicat că situația din România este o consecință a celei de la nivel mondial, iar soluționarea problemelor naționale va veni în momentul în care se vor redresa problemele la nivel internațional. România a beneficiat până acum de o creștere economică susținută, sprijinită de existența lichidităților și a

rece măsurile anunțate de Executiv nu sunt suficiente pentru a determina corecțiile necesare, iar ținta de 2-2,5% din PIB este „nerealistă“, susțin economiștii ING, care adaugă că deficitul bugetar va avea, de asemenea, un impact negativ asupra economiei.

„Ținând cont că în 2008 România a avut un deficit bugetar de peste 5%, probabilitatea ca în acest an deficitul bugetar ca procent din PIB să continue să se adâncească este chiar mai mare, deoarece măsurile anunțate de noul guvern nu sunt suficiente pentru a corecta balanța. Ținta de deficit bugetar de 2-2,5% din PIB pentru 2009 este nerealistă în opinia noastră“, arată analiștii ING. Ei consideră că deficitul bugetar s-ar putea tempera în următorii doi-trei ani prin politici care să fie văzute „drept credibile de piață“, inclusiv printr-o diminuare severă a cheltuielilor

(în special pe partea de salarii) și, poate, prin majorarea unor taxe.

Piața așteaptă reducerea dobânzii de politică monetară și a rezervelor minime obligatorii

ING mai arată că, deși în prezent încă mai există presiuni generate de excesul de cerere, acest fenomen va înceta din trimestrul al doilea, fapt ce ar putea permite BNR să diminueze rata dobânzii de politică monetară, „în încercarea de a ajuta economia”. „Piața se așteaptă fie la reducerea dobânzii de politică monetară în februarie (cu impact indirect și asupra dobânzii la facilitatea de creditare lombard), fie la scăderea rezervelor minime obligatorii, una sau amândouă urmând să ducă la diminuarea dobânzilor interbancare. În același timp, aceste măsuri ar putea adăuga încă o presiune asupra leului”, potrivit analizei. Analistii ING anticipează că BNR va diminua rata dobânzii de politică monetară de la 10,25% la 9% în acest an. În plus, ING vede o ușoară creștere a inflației, exprimată în termeni lunari, în perioada următoare, ca urmare a deprecierei leului, însă estimează că procesul dezinflaționist - exprimat anual - va continua. Astfel, ei se așteaptă ca inflația medie din 2009 să se tempereze la 6,7%, de la 7,9% în 2008. „Unele presiuni suplimentare asupra creșterii prețurilor ar putea fi înregistrate din a doua jumătate a anului, având în vedere efectul de bază și un leu tot mai slab”, se mai arată în raportul ING. Analistii ING consideră că previziunea lor de 8,8% din PIB pentru deficitul de cont curent ar putea fi îmbunătățită și estimează, totodată, că șomajul va depăși 6% în acest an. Pierderea locurilor de muncă și deprecierea leului vor determina populația să cheltuiască mai puțin, dar ar putea duce și la creșterea creditelor neperformante. „Ținând cont de deprecierea leului și de faptul că peste 50% din împrumuturile contractate de populație sunt în valută, numărul și volumul creditelor neperformante vor cunoaște un avans alert în următoarele 3-6 luni”, mai arată analiștii ING, care sunt de părere, totodată, că majorările salariale din sectorul privat vor încetini.

Coface estimează că economia românească va crește cu 2% în 2009

Coface estimează o încetinire a creșterii economice la 2% în România în acest

an, în condițiile în care comerțul exterior se va reduce, arată datele publicate miercuri de companie.

Estimarea Coface este ușor mai optimistă decât cea a Comisiei Europene, publicată luni, care indică o creștere a economiei românești cu doar 1,75% în acest an, față de 7,8% în 2008, însă este sub nivelul de 2,5% pe care mizează Guvernul. Astfel, Coface prognozează o reducere a exporturilor românești la 49,7 miliarde dolari în acest an, de la 51,9 miliarde dolari în 2008, dar și o comprimare a importurilor, la 72 miliarde dolari, de la 80,4 miliarde dolari anul trecut.

Scăderea comerțului exterior va avea ca efect o restrângere a deficitului de cont curent până la 10,5% din produsul intern brut (PIB), de la 13,3% din PIB în 2008, estimează Coface. În același timp, deficitul bugetar va fi redus la 2,1% din PIB, de la circa 5,3% din PIB în 2008.

Totuși, datoria externă a României, din care cea mai mare parte este privată, va crește la 57,9 miliarde dolari în 2009, de la 51,7 miliarde dolari anul trecut. Încetinirea economică va calma și inflația în acest an, până la o medie anuală de 6,3%, față de 7,9% în 2008.

Serviciul datoriei externe va urca la 19,5% din exporturi în 2009, de la 15% în 2008, iar rezervele valutare ale României vor acoperi 4,6 luni de importuri, mai prognozează Coface.

Alianța PD-L și PSD a decis: în 2009, cheltuielile bugetare merg cu precădere spre investiții

Liderii PD-L și PSD au căzut de acord ca cel puțin 18% din cheltuielile bugetare pe anul 2009 să fie alocate pentru investiții, iar cheltuielile bugetare destinate achiziționării de bunuri și servicii să fie reduse la jumătate, au declarat, pentru NewsIn, surse din conducerea celor două partide.

„Întrucât investițiile reprezintă prioritatea numărul unu în acest an de criză economică, s-a căzut de acord ca 18-19% din bugetul alocat cheltuielilor să fie destinat acestui sector. S-a stabilit, totodată, reducerea la jumătate a sumelor alocate achiziționării de bunuri și servicii, pentru a diminua cheltuielile bugetare din acest an”, au precizat reprezentanții PD-L și PSD. O altă decizie luată în calcul de reprezentanții coaliției de guvernământ pentru diminuarea cheltuielilor este reducerea cu 20% a personalului din întreg sistemul bugetar, astfel încât salariile angajaților să poată fi majorate în raport cu

inflația. Premierul Emil Boc a declarat în urmă cu câteva zile că a cerut ca 20% din cheltuielile bugetare pe anul 2009 să fie utilizate pentru investiții și vrea ca Guvernul să acopere peste 50% din cheltuielile pentru izolarea termică a blocurilor, măsurile făcând parte din planul de combatere a efectelor crizei economice.

În ceea ce privește reabilitarea termică, Boc preciza că firmele producătoare de materiale de construcții vor avea comenzi și vor păstra astfel locurile de muncă. În plus, valoarea facturii la întreținere va scădea cu 30-35%. Premierul amintea că este vorba de aproximativ 89.000 de blocuri care trebuie reabilitate termic, în întreaga țară. Potrivit legislației în vigoare, fondurile necesare pentru finanțarea lucrărilor de reabilitare termică se asigură astfel: 37% din alocații de la bugetul de stat, 30% de la bugetele locale și 33% din fondul de reparații al asociației de proprietari.

Citi avertizează: deficitul bugetului de pensii ar putea depăși 2% din PIB în 2009

Ținta de 2% din produsul intern brut asumată de Guvernul Boc pentru deficitul bugetului general consolidat ar putea fi greu de atins în condițiile în care numai deficitul înregistrat de fondul de pensii ar putea depăși 2% din PIB în acest an, potrivit unei analize publicate de Citi. „Pentru sprijinirea stabilității macroeconomice și creșterea încrederii investitorilor e nevoie de o îmbunătățire a disciplinei fiscale și de scăderea deficitului la niveluri mai rezonabile. În acest sens, ținta de 2% din PIB asumată prin proiectul de buget pe 2009 este o măsură în direcția bună, dar apare ca fiind greu de îndeplinit, ținând cont că numai deficitul bugetului de pensii ar putea depăși 2% din PIB în acest an”, susțin analiștii Citi.

Ei evidențiază că „deficitul bugetului general, calculat la 12 luni, s-a adâncit în noiembrie 2008 la 19,8 miliarde lei de la 18 miliarde lei în octombrie, iar datele preliminare oficiale arată că deficitul bugetar a ajuns anul trecut la 5,2% din PIB de la aproximativ 2,4% în 2007”.

În timp ce actualul Guvern susține că va reduce deficitul bugetar din acest an la 2% din PIB, Comisia Europeană anunța luni că se așteaptă la un deficit bugetar de 7,5% din PIB în 2009, precizând, totuși, că nu a luat în calcul, în prognoza sa, măsurile anunțate de executivul de la București, deoarece nu au fost încă adoptate. |

Expertiza contabilă

EXPERT CONTABIL, CORINA FEIER

Expertiza contabilă este o formă de cercetare științifică în vederea lămuririi modului în care sunt reflectate în documente și în evidența tehnic-operativă și contabilă anumite fapte, împrejurări, situații etc. de natură financiar-contabilă. Expertiza contabilă este misiunea dată unui expert de a controla registrele, conturile și actele justificative ale unui agent economic în scopul de a furniza părților interesate datele pentru o echităbilă regularizare a situației.

Expertizele contabile pot fi efectuate numai de către persoanele care au dobândit calitatea de expert contabil în condițiile legii, fiind înscrise, cu viza la zi, în partea activă a Tabloului experților contabili, actualizat anual de către Corpul Experților Contabili și al Contabililor Autorizați din România (CECCAR).

Raportul de expertiză contabilă

Capitolul I, „INTRODUCERE“, al raportului de expertiză contabilă trebuie să cuprindă cel puțin următoarele paragrafe: paragraful de identificare a expertului(șilor) contabil(i) nominalizat(ți) pentru efectuarea expertizei contabile, cel de identificare a organului care a dispus efectuarea expertizei contabile, paragraful privind identificarea împrejurărilor și circumstanțelor în care a luat naștere litigiul în care s-a dispus efectuarea expertizei contabile judiciare sau contextul în care a fost contractată expertiza contabilă extrajudiciară.

Este important ca încă din primul capitol să se facă identificarea obiectivului(lor) expertizei contabile și a materialului documentar care are o legătură cauzală cu obiectul(vele) expertizei contabile și care a stat la baza întocmirii raportului de expertiză contabilă.

Capitolul II, „DESFĂȘURAREA EXPERTIZEI CONTABILE“, al raportului de expertiză contabilă, trebuie să conțină câte un paragraf distinct pentru fiecare obiectiv (întrebare) al (a) expertizei contabile, care să cuprindă o descriere amănunțită a operațiilor efectuate de expertul contabil cu privire la structura materialului documentar, actele și faptele analizate, locul producerii evenimentelor și tranzacțiilor, sursele de informații utilizate, dacă părțile interesate în

expertiza contabilă au făcut obiecții sau au dat explicații pe care expertul contabil le-a luat sau nu în considerare în formularea concluziilor sale. În fiecare astfel de paragraf trebuie prezentat ansamblul calculelor și interpretarea rezultatelor acestora. Dar, dacă aceste prezentări ar îngreuna înțelegerea expunerii de către benefi-

„DESFĂȘURAREA EXPERTIZEI CONTABILE“, trebuie să se încheie cu concluzia (răspunsul) expertului contabil, care trebuie să fie precis, concis, fără echivoc, redactat într-o manieră analitică, ordonată și sistematizată fără a face aprecieri asupra calității documentelor justificative, reprezentărilor (înregis-

ciarul raportului de expertiză contabilă, este recomandabil ca ansamblul calculelor să se facă în anexe la raportul de expertiză contabilă, iar în textul expertizei contabile să se prezinte doar rezultatele calculelor și interpretarea acestora. Fiecare paragraf din Capitolul II,

trărilor) contabile, expertizelor și actelor de control (de orice fel) anterioare și nici asupra încadrărilor legale.

Aceasta, deoarece expertul contabil analizează evenimente și tranzacții și nu încadrarea judiciară a acestora. În cazuri deosebite în care expertul contabil, în

exercitarea misiunii sale, se confruntă cu acte și documente care nu întrunesc condițiile legale, care exprimă ficțiuni sau sunt suspecte, el nu trebuie să le ia în considerare în stabilirea rezultatelor concluziilor (răspunsurilor) sale la obiectivul(ele) fixate expertizei contabile, dar trebuie să menționeze aceasta în raportul de expertiză contabilă.

Dacă raportul de expertiză contabilă este întocmit de mai mulți experți care au opinii diferite, într-un paragraf al Capitolului II, «DESFĂȘURAREA EXPERTIZEI CONTABILE», fiecare expert contabil trebuie să-și motiveze detaliat și documentat opinia pe care o susține. De regulă, în expertizele judiciare

trebuie motivată separat opinia expertului recomandat de parte, în raport cu opinia expertului numit din oficiu.

Capitolul III, „CONCLUZII”, al raportului de expertiză contabilă trebuie să conțină câte un paragraf distinct cu concluzia (răspunsul) la fiecare obiectiv (întrebare) al expertizei contabile preluat în maniera în care a fost formulat în Capitolul II, „DESFĂȘURAREA EXPERTIZEI CONTABILE”.

Raportul de expertiză contabilă întocmit în structura prezentată este un raport de expertiză contabilă obișnuit, necalificat. Un astfel de raport de expertiză contabilă nu poate conține concluzii (răspunsuri) alternative la obiectiv-

vul(vele) fixat(e) expertului contabil. Dacă expertul contabil, în promovarea raționamentului său profesional, consideră necesar să-și exprime părerea asupra obiectivului(velor) expertizei contabile, asupra faptului dacă întrebările ce i-au fost fixate sunt suficiente sau nu în clarificarea obiectivului(velor) expertizei sau cu privire la alte aspecte asupra cărora dorește să rețină atenția beneficiarului expertizei, poate face acest lucru.

În prezentarea considerațiilor sale personale, în raportul de expertiză contabilă, expertul contabil trebuie să se conformeze normelor de etică și deontologie ale profesiei contabile libérale, în special a celor privind confidențialitatea. Conținutul și întinderea considerațiilor personale într-un raport de expertiză contabilă țin de raționamentul profesional al expertului contabil.

Aceste considerații trebuie limitate la strictul necesar sau impus de lege în cazul expertizelor contabile judiciare și pot fi mai extinse (cuprinzătoare) în cazul expertizelor contabile extrajudiciare.

Raportul de expertiză contabilă care cuprinde considerații personale ale expertului contabil este calificat drept raport de expertiză contabilă cu observații.

În cazuri cu totul deosebite, expertul contabil se poate afla în imposibilitatea întocmirii unui raport de expertiză contabilă, datorită inexistenței documentelor justificative și/sau evidențelor contabile care să ateste evenimentele și tranzacțiile supuse expertizării.

În astfel de cazuri se va întocmi un „RAPORT DE IMPOSIBILITATE A EFECTUĂRII EXPERTIZEI CONTABILE”, care va avea aceeași structură ca un raport de expertiză contabilă obișnuit, dar care, în capitolele II „DESFĂȘURAREA EXPERTIZEI CONTABILE” și III „CONCLUZII”, va prezenta justificat și fundamentat cauzele care conduc la imposibilitatea efectuării expertizei contabile «comandate» de beneficiarul acestuia.

Anexele la raportul de expertiză contabilă, indiferent de tipul acestuia (obișnuit, cu observații sau imposibilitatea efectuării expertizei contabile), fac parte integrantă din raportul de expertiză contabilă și se întocmesc de către expertul contabil cu scopul de a susține o constatare din cuprinsul raportului de expertiză contabilă.

Anexele la raportul de expertiză contabilă trebuie întocmite atunci și numai atunci când există necesitatea de documentare a unei constatări din raportul de expertiză contabilă, ele având menirea să

degreveze conținutul raportului de expertiză contabilă de prezentări prea detaliate, cifre multiple sau alte elemente de natură similară. Nu pot constitui anexe la raportul de expertiză contabilă documentele justificative sau registrele contabile originale, sau reproduse prin tehnici de multiplicare. Anexele raportului de expertiză contabilă sunt un «produs» al muncii expertului contabil.

Studiu de caz - Raport de expertiză contabilă judiciară

Capitolul I. Introducere

Paragraful I

Subsemnatul MARA CONSTANTIN, expert contabil, domiciliat în DEVA STR. MINERULUI NR.7, posesor al carnetului de expert contabil nr. 1528 înscris în TABLOUL EXPERTILOR CONTABILI și CONTABILILOR AUTORIZAȚI din ROMÂNIA (CECCAR)

Paragraful II

Am fost numit(ți) prin încheierea de ședință din data de 25/06/2007 expert contabil în dosarul nr. 5342/2007, părțile implicate în proces fiind:

1. SC INTERMEDIA SRL, cu sediul în Deva, str. M. Viteazul Bl. 32/17
2. SC MARA PRODCOM SRL Deva, str. Călugăreni nr.7A

Paragraful III

Pentru rezolvarea acestei cauze s-a dispus proba cu expertiza contabilă, căreia i s-au fixat următoarele obiective (întrebări): Instanța a aprobat la cererea contestatorului Popescu Ion următorul obiectiv de expertiză:

1. Care este suma efectivă ce poate fi facturată ca penalități și dobânzi de întârziere pentru lucrarea efectuată; Iar, la cererea intimății, următoarele obiective:

1. Stabilirea cuantumului prejudiciului efectiv existent în sarcina petentului, cauzat de neplata facturilor;

Paragraful IV

Lucrările expertizei contabile s-au efectuat în perioada 30 iunie 2007 - 15 iulie 2007 la sediul social al SC INTERMEDIA SRL .

Paragraful V

Materialul documentar care a stat la baza efectuării expertizei constă în:

În vederea efectuării expertizei, expertul, în baza prevederilor art. 208 din Codul de procedură civilă, a luat legătura cu contestatorul SC MARA PRODCOM SRL (anexa nr. 1) și cu intimata SC INTERMEDIA SRL.

Expertul a studiat actele și documentele aflate la dosarul de judecată nr. 3945/2002, precum și actele aflate la dosarul societății.

Paragraful VI

Redactarea prezentului raport de expertiză contabilă s-a făcut în perioada 30.06.2007 - 15.07.2007.

În cauză nu s-au efectuat alte expertize contabile; nu s-au utilizat lucrările altor experți (tehnici fiscali etc.).

Paragraful VII

Data pentru depunerea prezentului raport de expertiză contabilă a fost fixată la 25.07.2007.

Capitolul II, Desfășurarea expertizei contabile

Pentru a răspunde la obiectivul (întrebarea nr. 1) s-au examinat următoarele documente și acte:

- contractul de prestări servicii nr. 75/2007 dintre cele două părți, prin care se stabilesc taxele și penalitățile de întârziere;
- factura emisă și graficul de lucrări;

În conformitate cu actele și documentele expertizate, formulăm, la obiectivul nr. I, următorul răspuns:

1. Dobânzile și penalitățile de întârziere calculate conform prevederilor contractuale sunt de 15.000 lei. Aceste dobânzi sunt calculate conform înțelegerii contractuale și sunt expuse în anexa prezentului raport.
2. Prejudiciul produs de neplata facturii este recuperat prin intermediul dobânzilor și penalităților cuprinse în contract, nefiind necesară calcularea altor daune, acestea nefiind prevăzute în contractul comercial.

Capitolul III, Concluzii

În conformitate cu examinările materialului documentar menționat în introducerea și cuprinsul prezentului raport de expertiză contabilă, formulăm următoarele concluzii: La obiectivul nr. 1 - Dobânzile și penalitățile de întârziere calculate conform prevederilor contractuale sunt de 15.000 lei. La obiectivul nr. 2 - Nu se pot calcula alte daune ce nu sunt cuprinse în contractul comercial încheiat între părți. Consider că prin prezentul raport de expertiză am răspuns corect la obiectivele stabilite pentru expertiză. |

EXPERT CONTABIL: MARA CONSTANTIN

„Planificarea fiscală făcută din timp poate să ajute o companie să își reducă costurile fiscale sau măcar să le amâne până la o perioadă mai propice“,

sfătuiește Alexander Milcev

RALUCA DOBRE

„Din punctul de vedere al fluxului de numerar, se va impune o mai mare atenție în administrarea TVA-ului datorat sau de primit de către fiecare firmă“, mai menționează expertul Ernst&Young, care ocu-

ile bursiere, care vor fi scutite de impozit pe profit și venit pe parcursul anului 2009. Scutirea se va aplica la persoane juridice și la persoane fizice, române și străine. Angajatorii trebuie să fie conștienți că a scăzut cota CAS de la

2009 pentru plata taxelor și impozitelor?

Din cauza relativei lipse de lichidități de pe piață, cele mai expuse vor fi domeniile de activitate care au contat mult pe rambursări frecvente de TVA (de exemplu, constructorii sau exportatorii). Se așteaptă că perioada de încasare a creanțelor de la clienți se va mări, și la fel și cea de rambursare a TVA-ului de către autoritățile fiscale. În aceste condiții, va crește presiunea pe fluxul de numerar a acestor firme și s-ar putea, printre altele, să apară mai multe dificultăți privind plata la timp a taxelor și impozitelor.

Care vor fi cele mai importante taxe cu impact asupra cash-flow-ului unei companii în 2009?

TVA. Este taxa cu cea mai mare contribuție la bugetul de stat și, drept urmare, cea mai importantă ca mărime și pentru contribuabili. Iar pentru firmele care se află în situația de rambursare a TVA-ului, importanța ei este și mai mare. Astfel de firme vor trebui să se concentreze mai mult pe pregătirea adecvată pentru controalele fiscale, care deseori preced orice rambursare.

Referitor la taxele și impozitele asociate cu forța de muncă, ele vor depinde mai puțin de activitatea firmei decât TVA-ul și impozitul pe profit. Așadar, în cazul în care activitatea firmei scade sau nu este la fel de profitabilă, costurile fiscale aferente acestor taxe deseori nu scad proporțional și pot să îi afecteze și mai mult situația financiară.

În condițiile actuale de pe piață, care sunt cele mai importante taxe la care trebuie să fie atente companiile, indiferent de domeniu?

Din punctul de vedere al fluxului de numerar, se va impune o mai mare atenție

pă poziția de Tax Partner în cadrul companiei mai sus amintite. Domnia sa oferă și în luna februarie cele mai noi informații legate de impozitare și sfaturi prețioase pentru oamenii cu putere de decizie din cadrul companiilor.

Care vor fi în 2009 cele mai importante modificări legislative în ceea ce privește taxele și impozitele pe care le vor plăti firmele?

Sunt deja câteva modificări ale legislației fiscale care vor avea efect în anul 2009. Cea mai notabilă privește tranzacți-

ile bursiere, care vor fi scutite de impozit pe profit și venit pe parcursul anului 2009. Scutirea se va aplica la persoane juridice și la persoane fizice, române și străine. Angajatorii trebuie să fie conștienți că a scăzut cota CAS de la 19.5% la 18% în luna decembrie 2008. Această reducere va fi valabilă și în anul 2009. Trebuie însă ținut cont de faptul că inițiativa guvernului de a mări totuși CAS în 2009 este în Parlament și rămâne de văzut dacă ea va fi preluată și de noul guvern. În materie de TVA, cea mai importantă modificare a fost reducerea cotei pentru vânzarea unor imobile la 5% (apartamente până la 120 de metri pătrați, cu prețul de până la 100.000 de euro) în anumite condiții.

Firmele din ce domenii vor avea mai multe dificultăți în

în administrarea TVA-ului datorat sau de primit de către fiecare firmă, cum s-a menționat și mai sus. În privința costului fiscal, nu este de neglijat impozitul pe profit, întrucât o să apară mai multe posibilități de recunoaștere a pierderilor fiscale deductibile ce pot să reducă per ansamblu cheltuiala cu impozitul pe profit a unei firme.

Care sunt primele măsuri pe care le poate lua o firmă în ceea ce privește eficientizarea plății taxelor și a impozitelor?

În primul rând, trebuie să facă o analiză atentă a propriei activități și a modelului de afaceri folosit. Pentru eficiența maximă a acestui efort este recomandabilă implicarea unui specialist în taxe și impozite, care să identifice (i) posibilități de planificare fiscală (ex., credite fiscale nefolosite, deduceri speciale de care nu s-a ținut cont etc.), și (ii) posibile erori fiscale de abordare și interpretare, despre care compania să nu fi fost conștientă până atunci și care o expun la costuri fiscale mai mari.

Cum își poate o companie eficientiza plata taxelor și impozitelor în această perioadă de criză?

Planificarea fiscală făcută din timp poate să ajute o companie să își reducă costurile fiscale sau măcar să le amâne până la o perioadă mai propice.

E mai bine să nu se ajungă la situația în care o firmă în lipsă de lichidități să nu poată să-și achite la timp taxele și impozitele, adică să se „finanțeze“ de la stat. Această „finanțare“ e foarte scumpă - 36.5% pe an - și, pe de altă parte, nici nu o să poată să dureze mult timp, întrucât autoritățile fiscale au posibilitatea să înceapă executarea silită a datornicilor și chiar recurg deseori la asemenea măsuri la scurt timp după constatarea întârzierilor la plată.

Cum poate o companie din România să folosească un offshore pentru a plăti mai puține taxe și impozite?

Întotdeauna trebuie ținut cont de substanța economică care stă la baza unei structuri juridice ce implică și companii din afara țării (companii offshore).

Dacă nu există nicio substanță în asemenea companii, atunci încercarea de a le folosi pentru intermedierea diverselor fluxuri de bunuri, servicii, capitaluri poate să rezulte în evaziune fiscală sancționată drastic de legislația României,

precum și a altor țări. Aici este relevantă și discuția privind problematica prețurilor de transfer, care a devenit de o importanță sporită în România începând cu anul 2008.

Procentual, cu cât scade valoarea taxelor și impozitelor, dacă o companie este înregistrată într-o jurisdicție fiscală cu impozite foarte scăzute?

Depinde foarte mult de circumstanțele cazului, de modelul de afaceri aplicat, de jurisdicția aleasă și mai ales de setul de reguli utilizat în acea jurisdicție.

De pildă, Olanda are regimul fiscal foarte avantajos pentru companii de tip holding, însă dacă respectivele reguli nu sunt aplicate corect, profiturile acumulate în asemenea companii pot fi impozitate în Olanda cu cotele ridicate ale impozitului

pe profit (mult mai mari decât, de exemplu, în România).

Ce tip de companii (mărime și domeniu) pot să folosească mai mult decât altele offshore-ul? De ce?

Folosirea companiilor din afara țării ține mai mult de existența tranzacțiilor internaționale cu bunuri și servicii și de rolul care poate fi alocat unor asemenea companii din grup în aceste tranzacții. De pildă, intrarea României în Uniunea Europeană a facilitat utilizarea companiilor de tip holding în diverse țări ale Uniunii din cauza Directivelor UE care permit în anumite condiții scutirea de impozit pe dividende plătite dintr-o țară membră (e.g. România) în alta (e.g. Olanda sau Cipru). Din 2011, scutiri asemănătoare se vor aplica și fluxurilor de redevențe și dobânzi. |

Metode alternative de finanțare și soluții pentru o administrare mai bună a lichidităților existente

Laura Toncescu - Partener, D&B David & Baias, societatea de avocatură corespondentă a PricewaterhouseCoopers în România și **Dan Bădin** - Senior Manager, Servicii de Consultanță Fiscală, PricewaterhouseCoopers România

În contextul unei piețe financiare din ce în ce mai afectate de situația existentă la nivel global, finanțările acordate de

bănci sau de instituții financiare nebanca-re au devenit din ce în ce mai greu de obținut. În astfel de cazuri, întrebarea fireas-

că este dacă există metode alternative de finanțare și, în general, ce am putea să facem cu lichiditățile pe care le avem. La această întrebare încercăm să răspundem în cele ce urmează, prezentând pe scurt câteva posibile soluții alternative de finanțare, atât din perspectivă juridică, cât și a potențialelor implicații fiscale.

Dan Bădin are 10 ani de experiență în consultanță fiscală, cu specializare în impozitarea întreprinderilor în România, și în prezent coordonează sub-departamentul de Servicii financiare din cadrul biroului PwC din România. Dan Bădin a absolvit Facultatea de Finanțe-Bănci din cadrul Academiei de Studii Economice din București, România, și studii postuniversitare în Managementul bancar. Dan este consultant fiscal autorizat conform legislației din România, și membru al Asociației Internaționale de Fiscalitate. Dan Bădin lucrează la biroul PricewaterhouseCoopers din România din anul 2002 și a fost promovat ca Manager Senior în 2006. El este implicat activ în acordarea de consultanță fiscală asupra diverselor aspecte ale investițiilor realizate în România, și s-a specializat în consultanță asigurată clienților din sectorul Serviciilor financiare și al telecomunicațiilor. Dan a participat în diverse proiecte dificile de consultanță fiscală în sectorul bancar, ca de exemplu restructurările la nivel național sau transfrontalier, implementarea de noi instrumente financiare, cesiuni de portofoliu etc.

Cesiunea de creanțe/transfer portofoliu de creanțe

Dacă sunteți în situația de a deține active imobilizate sub formă de creanțe, pe termen lung, recuperabile greu sau cu costuri ridicate, o alternativă poate fi aceea a vânzării portofoliilor de creanțe. Beneficiul imediat al cesiunii îl reprezintă transformarea acestor active în lichidități. Bineînțeles că o întrebare care apare este

colectează aceste creanțe în urma achiziționării respectivului portofoliu de creanțe, ce trebuie facturată către cesionar, și anume:

- pentru creanțele neajunse la scadență, suma ce va intra în sfera TVA e reprezentată de diferența dintre valoarea nominală a creanțelor și prețul de achiziție;
- pentru creanțele restante, e reprezentată de diferența dintre valoarea de piață a acestor creanțe și prețul de achiziție.

Împrumuturile intra-grup

În cazul în care există lichidități disponibile în cadrul grupului, o soluție simplă și des folosită de finanțare o reprezintă împrumuturile intra-grup.

Odată cu apariția Ordonanței Guvernului 28/2006 activitățile de creditare între societățile din cadrul unui grup au devenit mai rare, datorită faptului că ordonanța amintită restricționează activitatea de creditare cu titlu profesional la instituții de credit și instituții financiare nebancare, nu includea criteriile pe baza cărora o activitate de creditare este considerată a fi desfășurată cu titlu profesional și nu includea niciun fel de excepție privind împrumuturile intra-grup.

Trebuie menționat că de la apariția Ordonanței Guvernului 28/2006 și până în prezent, aceste necunoscute s-au clari-

cine poate achiziționa aceste creanțe, în special dacă discutăm despre un potențial cumpărător, persoană juridică română, din perspectiva posibilei incidențe a prevederilor Ordonanței Guvernului 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 266/2006 (numită în continuare Ordonanța Guvernului 28/2006), privind calificarea acestei operațiuni ca activitate de creditare cu titlu profesional.

Din această perspectivă, am dori să menționăm că Banca Națională a României și-a exprimat punctul de vedere în sensul că achiziționarea de portofolii de creanțe rezultând din activitatea de creditare se califică drept activitate de creditare cu titlu profesional și în consecință poate fi desfășurată doar de către instituții financiare nebancare, cu excepția cazului în care creanțele respective rezultă din credite clasificate în categoria pierdere.

Totodată, în ceea ce privește creanțele care rezultă din contracte comerciale, achiziționarea acestora, dacă nu presupune o activitate de finanțare, nu intră sub incidența cadrului legislativ administrat de BNR.

Cheltuielile legate de scoaterea din gestiune a creanțelor cesionate sunt deductibile la calculul impozitului pe profit. În ceea ce privește tratamentul

privind TVA al acestei operațiuni, cesionarea creanțelor în sine nu intră în sfera de aplicare a acestei taxe.

Totuși este subiect de TVA suma care se considera că ar fi cuvenită celui care

Laura Toncescu conduce în prezent echipa de Servicii Financiare din cadrul D&B David și Baias. Este licențiată în Drept la Facultatea de Drept din cadrul Universității Babeș - Bolyai din Cluj, licențiată în Studii Europene la Facultatea de Studii Europene din cadrul Universității Babeș - Bolyai din Cluj și membră a Baroului București din anul 1998. Competențele sale cheie sunt în domeniul bancar, finanțări, valori mobiliare, asigurări, instituții financiare, guvernanta corporatistă și protecția consumatorului. În prezent, Laura acționează ca manager de proiect și expert juridic în mai multe proiecte în cadrul cărora grupuri financiare internaționale înființează bănci, instituții financiare-nebancare, precum și societăți de asigurări sau de pensii în România. Ea acordă în mod constant consultanță pentru bănci românești și pentru grupuri financiare în vederea structurării și organizării activităților lor, precum și a serviciilor și produselor pe care le oferă, în conformitate cu prevederile legale aplicabile. Momente importante din cariera ei au fost implicarea ca expert juridic în proiecte de emisiune de obligațiuni în RON pe piața românească de capital, implementate de prestigioase instituții financiare internaționale în 2006 și respectiv 2007 și participarea în mai multe proiecte în domeniul finanțării. De asemenea, Laura are experiență în proiecte de audit juridic și tranzacții pe piața de servicii financiare. Laura vorbește fluent româna, engleza și franceza.

Laura Toncescu
partener D&B David și Baias

ficat. În acest sens, Banca Națională a României a clarificat, cu ocazia mai multor interpretări oficiale, criteriile în funcție de care se apreciază caracterul de „titlu profesional” al activității de creditare, printre care se află și organizarea activității respective ca activitate independentă, orientată spre obținerea de venituri pe baze continue sau destinată publicului larg etc. Dacă aceste criterii sunt îndeplinite, societățile comerciale obișnuite pot să apeleze la această modalitate alternativă de finanțare, respectiv împrumuturi către/de la o altă societate din grup.

Totuși, pentru încheierea unor astfel de împrumuturi, subliniem necesitatea pentru aceste societăți de a-și înregistra și autoriza în obiectul de activitate codul CAEN corespunzător desfășurării activităților de creditare. Merită menționat că înregistrarea codului CAEN corespunzător activității de creditare nu califică automat o societate ca fiind instituție financiară nebanară.

De asemenea, în condițiile desfășurării unor astfel de activități, trebuie avute în vedere și limitările prevăzute în Legea 31/1990 privind societățile comerciale, în materie de acordare de credite între societăți afiliate.

Din punct de vedere fiscal, veniturile realizate de împrumutător din această operațiune sunt venituri impozabile, însă trebuie avute în vedere restricțiile legale privind deductibilitatea dobânzii și, eventual, a diferențelor de curs valutar la nivelul celui ce beneficiază de împrumut. Mai exact, legea distinge două limitări:

- pentru împrumuturile obținute de la alte instituții decât cele bancare/de credit, deductibilitatea dobânzii este limitată la nivelul de referință al BNR, pentru împrumuturile în lei, sau la 7%, pentru împrumuturile în valută;
- pentru societățile comerciale, cu excepția societăților bancare și de credit, care au un grad de îndatorare mai mare decât 3 sau mai mic decât zero (calculat pentru împrumuturile luate de la alte societăți decât cele bancare/de credit și cu un termen mai mare de 1 an), cheltuielile cu dobânzile și pierderea netă din diferențele de curs valutar aferente acestor împrumuturi sunt nedeductibile, urmând a fi reportate și deduse la momentul în care gradul de îndatorare va ajunge sub 3. Pentru împrumuturile luate din străinătate trebuie avut în vedere și impozitul cu reținere la sursă aplicat dobânzilor. Din perspectiva potențialelor impli-

cații fiscale la nivel de grup, împrumuturile intra-grup pot fi utilizate și ca instrumente de planificare fiscală, folosirea eficientă a acestora putând conduce la un impact fiscal total mai redus la nivel de grup.

Cash pooling/Managementul lichidităților

Cash poolingul, deși nu este reglementat ca atare, începe să fie implementat și în România și reprezintă o modalitate de management al lichidităților existente la nivelul unui grup.

Cash poolingul presupune plasarea lichidităților existente de către un inter-

mediar (ce poate fi o bancă sau o societate din același grup) către societățile din grup ce înregistrează un necesar de lichidități.

Punctul de vedere exprimat de Banca Națională a României este în sensul în care astfel de operațiuni nu cad sub incidența Ordonanței nr. 28/2006, nefiind calificate ca fiind activități de creditare desfășurate cu titlu profesional.

Similar cu cazul împrumuturilor intra grup, și în acest caz este necesară înregistrarea și autorizarea în obiectul de activitate a codului CAEN 6492, corespunzător desfășurării activităților de creditare, precum și limitările prevăzute de Legea 31/1990 privind societățile comerciale, în materie de acordare de credite între societăți afiliate.

Din punct de vedere fiscal, participarea la cash pooling este văzută ca fiind compusă din două operațiuni distincte, respectiv acordare și luare de împrumuturi, implicațiile fiind astfel similare cu cele aferente unor împrumuturi.

Barter

Barterul este un contract de schimb comercial, nepresupunând deci două operațiuni de vânzare distincte sau o contra-prestație financiară/transfer de lichidități, reprezentând în același timp și o alternativă ce trebuie luată în calcul în cazul în care o societate și/sau partenerii acesteia nu au resurse financiare.

Am dori să atragem atenția dezvoltatorilor imobiliari în special asupra faptului că, în cazul apelării la această alternativă, trebuie analizate atent contractele de finanțare a dezvoltării proiectelor imobiliare încheiate de aceștia cu băncile, întrucât există posibilitatea ca acele contracte să conțină clauze de limitare a modalității dezvoltatorului de a dispune de proiectul respectiv.

În acest caz, este recomandabilă negocierea cu banca a acestei posibilități încă de la început, pentru a evita o eventuală situație de încălcare a contractului de credit prin utilizarea acestei metode alternative.

Din punct de vedere fiscal, operațiunea de barter este văzută însă ca fiind compusă din două tranzacții distincte, cum ar fi o vânzare și o cumpărare, tratamentul fiscal fiind cel aferent unor astfel de tranzacții, analizate distinct.

Vânzare urmată de leasing

Această modalitate de finanțare, consacrată în mod expres de Ordonanța 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, este potrivită pentru situația în care dispuneți de active imobilizate de valoare mare, și constă în vânzarea acestora și, ulterior, închirierea acestora de la noul proprietar.

La efectuarea unei astfel de operațiuni însă, trebuie avut în vedere faptul că, dacă este încheiată cu o societate românească, aceasta va trebui să fie o instituție financiară nebanară, societate de leasing sau o bancă.

Avantajul acestui procedeu constă în faptul că se transformă active imobilizate în active lichide, cu posibilitatea de a folosi în continuare activele respective.

Datorită faptului că, din punct de vedere contabil, activele nu sunt scoase din gestiune, amortizarea lor contabilă și fiscală continuând în aceleași condiții, nu se va plăti nici impozit pe câștigul potențial obținut la vânzare.

Mai mult, dobânzile aferente ratelor de leasing vor fi deductibile la calculul profitului impozabil. Din punctul de vedere al TVA, însă, vânzarea și operațiunea de leasing sunt tratate ca operațiuni distincte. |

Corelația fiscalitate – contabilitate în epoca globalizării

Ph. D. univ. Reader, **Gheorghe LEPĂDATU** „Dimitrie Cantemir“ Christian University, Bucharest

Corelația fiscalitate-contabilitate poate fi conturată pentru prima dată în perioada următoare în funcție de reglementare. Din acest punct de vedere este știut faptul că pentru contabilitate există o reglementare care este funcțională în contextul internațional.

International Accounting Standards cuprinde standardele obligatorii profesionale și general aplicate în toate țările care au adoptat această reglementare. În schimb, fiscalitatea rămâne în spațiul național, chiar în condițiile procesului globalizării și regionalizării.

Cuvinte-chele: fiscal, contabilitate, management fiscal, costuri fiscale, consolidare fiscală

1. Aspectele generale ale corelației fiscalitate-contabilitate

Fiecare țară membră a Uniunii Europene deține în lista competențelor faptul că trebuie să realizeze propriile norme cu privire la sistemul fiscal, luând în calcul reglementările comunității asupra taxelor indirecte.

Acest lucru reprezintă al doilea lucru esențial pentru factorul decizional în ceea ce privește normele fiscale și de contabilitate. În cazul contabilității, este accentuat din ce în ce mai mult un rol major al corpului profesional în construirea normelor. Fiscalitatea va fi reglementată ulterior de autoritățile publice care dețin această putere. Din nefericire, societatea civilă are rolul doar de a observa mecanismul de elaborare și de aplicare a normelor fiscale. Cea mai importantă diferențiere dintre fiscalitate și contabilitate este făcută de deprinderi, iar orientarea spre schimbare în epoca globalizării nu are loc: contabilitatea aparține sistemului normativ privat, în timp ce fiscalitatea aparține sistemului normativ public, fiind aplicate, în ciuda lipsei normelor proprii, reglementări importante în sistemul de care aparțin.

Singura excepție este reprezentată de atașarea normelor de drept public, a lipsei normelor de contabilitate sau de atașarea la normele de drept privat sau la normele fiscale. În afară de cele prezentate mai sus, există dinamici diferite pentru fiscali-

tate și contabilitatea în epoca globalizării. „Inginerii“ acestor dinamici sunt autoritățile care reglementează de asemenea referințele lor de bază.

Imposibilitatea unei viziuni unitare între fiscalitate și contabilitate va persista. Acestea au fost ocupate în diferite momente, au fost dezvoltate urmărindu-și propriul ciclu și au avut mecanisme de evoluții diferite în epoca globalizării. Nu ar trebui să fie surprinzătoare diferențele dintre viziunile diferite ale realității economice sau dintre modalitățile diferite de abordare.

Una dintre funcțiile în care corelația contabilitate-fiscalitate se poate manifesta este cea a ajustării mutuale a propriului ciclu de acțiuni și a interconexiunii. În epoca globalizării poate avea loc la nivelul întreprinderilor o adaptare a ciclului contabilității la nevoile fiscale ale managerilor. Primul stadiu al ciclului contabilității este reprezentat de registrul, clasarea și înregistrarea în ceea ce privește banii, informația relaționată cu o entitate a patrimoniului.

Acea entitate care este în același timp subiectul drepturilor fiscale trebuie înregistrată și plătite taxe și retribuții, are dreptul

de a primi împotriva bugetului public consolidat. Una dintre sarcinile contabilității este aceea de a furniza, urmări prelucrări adecvate, informații complete în concordanță cu nevoile diversilor utilizatori. Corpurile fiscale sunt utilizatorii privilegiați ai situațiilor financiare, fiind identificați de documentele normative în această calitate. Nu dețin nicio calitate a principalului utilizator al informației contabile. Practic, modul în care se intersectează datele colectate cu informația oferită de contabilitate reprezintă ciclul contabilității. După aceea, reprezintă toate stadiile proceselor succesive ale datelor contabilității pentru a obține informațiile necesare pentru un anumit utilizator.

În cadrul ciclului contabilității, procesarea și alegerea sunt îndeplinite, la fel ca și administrarea informației fiscale.

Ciclul contabilității cuprinde următoarele stadii:

- a) identificarea operațiunilor economice din documente și din analiza contabilă a lor, pentru a elabora articole contabile adecvate;
- b) înregistrarea cronologică, în Registrul jurnal, a articolelor de contabilitate obținute urmărind ana-

lizele operațiunilor contabile; ordonarea cronologică a înregistrărilor tranzacțiilor este importantă în fiscalitate și de asemenea în contabilitate

- c) sistematizarea în sintetice și analitice a calculelor (dacă este necesar), în registrul Big book, a situației inițiale și a modificărilor care au avut loc, în concordanță cu articolele contabile notate în jurnal, cu balanța inițială, schimbări și balanța finală.
- d) verificarea acurateții procesării în construirea balanței verificărilor periodice;
- e) inventarul patrimoniului și dezvoltarea registrului de inventar, la sfârșitul aplicării; pentru anumite taxe și cotizații, lista de inventar reprezintă o bază de referință pentru calcularea volumului impozitabil.
- f) înregistrarea operațiilor regulate în acord cu situațiile scrise și cu situațiile de fapt;
- g) analiza altor situații înainte realizării situației financiare: determinarea rezultatelor contabile, rezultatelor fiscale, taxele pe profit și înregistrarea lor, realizarea balanței verificării finale; acest stadiu este o întrepătrundere între contabilitatea și procesarea fiscală;
- h) sistematizarea datelor din balanța verificării finale ca informații din situațiile financiare anuale;
- i) luarea în calcul a informațiilor din situațiile financiare anuale

Sistemul procesării datelor automat reprezintă din ce în ce mai mult un element-cheie al procesării informațiilor și pentru administrarea contabilă, și pentru cea fiscală. Un asemenea instrument comun intensifică aria de interferență a celor două discipline.

Un aspect important al corelației fiscalitate-contabilitate în epoca globalizării reprezintă referința economică fundamentală a fiecărei discipline. Informațiile firmelor de contabilitate ajută multe analize macroeconomice, dar microeconomic este aria unde contabilitatea are cele mai multe aplicații.

Fără înțelegerea procesului de creare a valorii și a administrării în interiorul companiei, contabilitatea nu își poate îndeplini niciunul dintre obiectivele sale. În ciuda asigurării mediului de afaceri, strategia fiscală începe cu corelația macroeconomică în cele mai multe cazuri. Dacă există posibilitatea unui acord permisiv impozitabil, conducerile

cu orientări liberale sunt disponibile pentru adoptarea măsurilor care, de asemenea, iau în calcul interesele firmelor. O asemenea practică nu va mai fi probabil majoritară.

Macroeconomia va rămâne referința de bază a fiscalității. Împotriva acestei poziții în arii economice diverse, dinamica fiscalității și a contabilității vor avea probabil diverse viteze.

2. Modele de organizare a contabilității analitice și tranzacțiilor în concordanță cu cerințele fiscale

Normele fiscale impun anumite reguli în ceea ce privește organizarea analitică a contabilității. Regula numărul unu este înregistrarea separată a calculelor fiscale pentru fiecare taxă și pentru fiecare retribuire. În concordanță cu această regulă, pentru companie există un calcul sintetic sau analitic pentru fiecare taxă și impozit. Chiar dacă anumite taxe sunt plătite la

aceeași autoritate publică și chiar în același cont al trezoreriei, firmele trebuie să le înregistreze diferit.

A doua regulă reprezintă obligația de a organiza administrarea fiscală pentru fiecare termen final al plății al obligațiilor fiscale. Termenul final va fi diferit pentru fiecare taxă și impozit.

Aici pot fi incluse sistemul administrativ care cumulează toate taxele pentru

un anumit termen final de plată, dar indicând fiecare taxă.

Cumularea prin termenele finale este utilă în mod special pentru organizarea trezoreriei fiecărei firme. Pentru taxele pe profit, termenele limită cu valoare negativă au relevanță fiscală: sunt deduse într-o anumită ordine din volumul plăților.

Regula trei cere ca în cazul în care taxele și contribuțiile sunt reținute de sursă trebuie administrate separat contribuțiile pentru fiecare subiect taxabil. Este normal ca taxele și contribuțiile să fie reținute din salariul brut. În asemenea cazuri, administrarea fiscală este la nivelul de angajare.

Regula numărul patru cere: calcularea elementelor taxelor și impozitelor să fie cu ușurință identificate. Aceste elemente pot fi identificate prin costurile analitice, modurile de tranzacții, raporturile speciale, și alte proceduri și filtre specifice ale sistemului informațional. Nicio normă fiscală nu poate impune procedura prin

care se pot identifica elementele de calcul ale taxelor și impozitelor. Potrivit sistemului complex al informației și puterii sistemului informatic, soluții adecvate pot fi găsite în anumite cazuri. Regula cinci presupune administrarea diferită a elementelor luate în calculul deducerilor de taxe.

Deducerea de taxe reprezintă o diminuare a cadrului comun și ar trebui să fie demonstrată. Legea fiscală chiar impune restricții în aplicarea deducerilor de taxe care ar trebui să fie observate de plătitorii de taxe. Dacă o firmă nu este în concordanță cu legea fiscală în ceea ce privește regimul de deducere, nu poate fi folosită în calcularea taxelor și impozitelor datorate.

Regula numărul șase introduce obligația administrării speciale a cazurilor excepție de la normele generale.

Cazurile de tranzacție care au deducere trebuie identificate și reportate în orice moment. De exemplu, cazurile în

care o operație nu este inclusă în aplicarea TVA ar trebui să fie cu ușurință identificate. În același timp, operațiunile cu TVA dedus ar trebui separate de celelalte operațiuni. În ceea ce privește TVA, tranzacțiile care au atașate dividende pentru cumpărare sau vânzare ar trebui administrate distinct.

3. Consolidarea fiscală la nivelul grupului

Una dintre operațiile contabilității specifice grupurilor de firme este consolidarea. În domeniul fiscal, normele diferite nu apar în această direcție. Practica este cea care introduce regulile și le folosește pentru consolidarea fiscală. Consolidarea fiscală, pe larg, înseamnă procesul de combinare a pozițiilor împotriva corpurilor fiscale ale unor entități care aparțin aceluiași grup, necontând criteriile folosite, analiza tranzacțiilor mutuale generează obligații sau creanțe împotriva aceluiași corp fiscal în ceea ce privește aceleași obligații, adaptând politicile tranzacțiilor reciproce în concordanță cu relațiile cu corpurile fiscale. Definiția prezentă rezultă într-o etapă care trebuie intersectată cu realizarea consolidării fiscale pe larg.

Prima etapă constă în combinarea pozițiilor entităților grupului împotriva fiecăruia dintre corpurile fiscale și relativă pentru fiecare dintre obligațiile fiscale. Urmărind operațiile consolidării în etapa numărul unu, rezultă o situație a componenței grupului raportului entității cu corpul fiscal dacă este doar o singură entitate. Această etapă este posibilă doar după verificarea cu atenție a acordului reciproc și notând că aceleași principii ale contabilității și fiscalității au fost folosite legal și aplicate în aceste tranzacții.

A doua etapă constă în analizarea tranzacțiilor dintre entitățile grupului din punct de vedere fiscal. Astfel se generează o poziție a fiecărei entități împotriva autorităților fiscale. Poziția unei entități este determinată și prin vânzări, și prin provizionarea la fel ca prin cumpărare a serviciilor primite. În cazul entităților care administrează portofoliul participantului, poziția fiscală este complexă, fiind un volum avantajos al tranzacțiilor întregului grup.

A treia etapă constă în simularea unui set de tranzacții pentru a optimiza sau cel puțin pentru a îmbunătăți poziția fiscală a grupului. Această etapă se poate dezvolta dacă termenul ultim de depunere a raporturilor fiscale în ceea ce privește optimizarea nu a expirat.

A patra etapă are drept obiectiv stabilirea unei noi poziții fiscale deținută de

grup și deținută de fiecare entitate componentă, avantaje, dezavantaje și riscuri asociate cu această nouă poziție.

A cincea etapă urmărește elaborarea contractelor comerciale care să permită operarea operațiunilor pentru optimizarea alternativelor pentru exersarea curentă sau viitoare.

A șasea etapă are în vedere identificarea intereselor minorităților care sunt afectate de consolidarea fiscală. Dacă asemenea interese apar, trebuie găsite modalitățile de compensare de către entitatea care deține controlul sau majoritatea și care beneficiază cel mai mult de consolidarea fiscală.

Consolidarea fiscală se realizează sub condiția observării anumitor restricții stricte și foarte severe. În primul rând, este bine să se aducă aminte de faptul că corpurile fiscale nu acceptă operațiile cu privire la consolidarea fiscală.

Acesta este motivul pentru care calcularea și schimbările relaționate cu consolidarea fiscală au un caracter strict confidențial. A doua restricție are în vedere „factorul timp”.

Toate operațiile cu privire la consolidarea fiscală ar trebui să aparțină termenului ultim al depozitului care raportează primele rezultate pentru perioada de referință. A treia restricție se referă la coerența documentării a tranzacțiilor în ceea ce privește consolidarea fiscală. Este obligatorie gestionarea în concordanță cu observarea principiului înregistrării în ordine cronologică.

Acest principiu reprezintă o restricție importantă atunci când se aplică procedura consolidării fiscale. Practic, nu pot fi înregistrate tranzacții în luna în care urmează celei de referință până la mijlocul perioadei sau mai târziu.

O altă cerință importantă este folosirea unui sistem informatic puternic și viabil. Următoarea restricție are în vedere compatibilitatea sistemului fiscal aplicabil entităților grupului care sunt supuse unor diferite jurisdicții fiscale.

Impactul fiscal pentru firmele care aparțin diferitelor jurisdicții fiscale și nu pot fi centralizate fără operațiunile preliminare ale compatibilității. Asemenea

operații sunt de asemenea necesare în cazul sistemelor fiscale valide diferite în același sistem de jurisdicții. O realitate este astăzi funcționarea marilor corporații ca subsidiare în toată lumea. Legislația fiscală rămâne la nivel național, având un caracter puternic specific local.

4. Organizarea administrației fiscale la nivelul subunităților

Este posibil să existe o legătură flexibilă între costurile alocate și nivelurile unor indicatori ai performanței. În special, sistemul public și cel al organizațiilor nonprofit ar trebui să ia în calcul o asemenea analiză. Aplicarea acestei metode presupune stabilirea de la început a unei aplicări pentru obiectivele performanței fiecărui centru. În același timp, alocarea costurilor care nu au fost folosite din buget.

Administrația fiscală este obligatoriu să fie organizată la nivelul contribuabilului. În concordanță cu normele procedurii fiscale legale, persoanele pot fi contribuabili sau o premisă secundară deținătoare de entitate fiscală.

Categoria premiselor secundare care dețin entitate fiscală cuprinde 2 grupe:

- premise secundare pentru care legislația fiscală arată obligativitatea folosirii entităților fiscale.
- premise secundare pentru care o persoană juridică stabilește legalitatea entității.

Datele prezentate rezultă în cazul în care administrația fiscală la nivelul subunităților este în concordanță cu sistemul raportării fiscale către autorități. |

**Prezentare de la ultimul
Congres Internațional de Statistică**

Etape ale corelației dintre fiscalitate și contabilitate

Ph. D. univ. Reader **Gheorghe LEPĂDATU**, „Dimitrie Cantemir“ Christian University, Bucharest

Ph. D. univ. Reader **Sorinel CĂPUȘNEANU**, ARTIFEX University, Bucharest

Sub ce condiții ale competiției, contabilitatea și fiscalitatea joacă un rol important în managementul companiilor moderne. Sistemul managementului modern folosește frecvent bugetele pentru realizarea unui program, urmărirea și controlul activității, de asemenea pentru stabilirea unor parametri ușor măsurabili. Prima dată pentru fundamentare, elaborarea și executarea bugetelor, sunt folosite date din contabilitate. Principiul „referențial“ pentru indicatorii bugetari este contabilitatea financiară și managerială.

1. Corelația fiscalitate-contabilitate

Orientarea evoluției fiscalității este esențială. Prețul de cumpărare al factorilor poate fi negociat, iar poziția firmelor poate fi influențată de extinderea acestui nivel.

Mecanismul de stabilire a valorii taxabile și a cotei taxabile reprezintă elementele exogene ale firmei luate în calcul pentru elaborarea bugetului. Corelația contabilitate-fiscalitate s-a dezvoltat în România în diferite feluri, cuprinzând diferite etape.

O primă etapă în această corelare permite contabilității să se dezvolte ca disciplină independentă. Când contabilitatea devine „o porțiță de intrare deschisă în orice corp economic sau social în care viața creării unei activități a valorii materiale sau ideale, economice sau administrative, iar aceste valori pot fi exprimate în bani“ (Dumitru Voina, General accounting, 1947), nici fiscalitatea, nici alte activități nu își pot permite informația oferită de contabilitate. Din aplicarea Normelor Internaționale ale Contabilității și Standardele Internaționale ale Raportării Financiare s-a dedus o extindere a acelei părți a contabilității care nu este relaționată cu fiscalitatea. În plus, obiectivele centrale ale contabilității nu sunt doar cele care suplimentează fiscalitatea. Interferența dintre evoluția contabilității și fiscalității a generat de asemenea anumite alternative hibrid. Contabilitatea a început mai devreme alinierea cu normele internaționale specifice globalizării. O etapă

importantă a corelării dintre contabilitate și fiscalitate a fost unificarea legislației din câmpul taxelor și obligațiilor. La sfârșitul anului 2003, primul Cod Fiscal a fost elaborat cum a fost și primul Cod Fiscal Procedural din 1989. Acest pas nu a fost urmat de stabilizarea legislației fiscale, ci din contră, serii de schimbări au continuat cu aceeași rată ca până atunci. Pentru o contabilitate „tranzitivă“ la standardele internaționale corespunde o fiscalitate sub permanentă schimbare. Anumite evoluții ale fiscalității au dat un impuls dezvoltării contabilității.

Nevoia de informație pentru raporturile fiscale a devenit sofisticată, a intensificat exigențele și, nu în ultimul rând, sancțiunile. După etapa de tranziție, după sistemul raporturilor fiscale complexe, controlul făcut asupra condițiilor legale a

fost adăugat. Aderarea la Uniunea Europeană a presupus adaptarea legislației în cea mai mare parte.

Cu argumentele analizate, un impact major l-a avut reglementarea protecției competiției drepte. Sub condițiile competiției globale și ale normelor legale, contabilitatea împreună cu fiscalitatea reprezintă o parte importantă în managementul întreprinderilor moderne. Această contribuție poate fi punctată în diferite moduri. Sistemul managementului modern chiar folosește bugetele din activitatea de programare, urmărind și controlând anumite practici ușor măsurate. Pentru a fundamenta, elabora și pentru a urmări bugetele, primele date folosite sunt cele ale contabilității.

Referința de bază pentru indicatorii bugetari este reprezentată de contabilita-

tea managerială și financiară, relaționarea cu evoluțiile fiscalității fiind esențială. În activitatea curentă a întreprinderilor moderne, evaluarea patrimoniului sau a afacerii și reevaluarea sunt uneori impuse. Pentru aceste evaluări și reevaluări, datele contabilității sunt de asemenea folosite, chiar dacă alte surse sunt de asemenea folosite. Nicio evaluare sau reevaluare nu vor fi făcute înaintea analizei impactului fiscal pe care îl va avea. Orice creștere a costurilor fiscale pentru propriile măsuri ale firmei este acceptată doar dacă alte avantaje sunt obținute. Un concept al managementului modern este managementul prin costuri. Pentru a calcula costurile entității patrimoniului, majoritatea datelor din contabilitatea financiară sunt luate în calcul. Propria calculare a costurilor este o parte a activității în contabilitatea mana-

gerială. În cadrul costurilor totale, cele fiscale dețin o mărime mare (de obicei peste 30%). Din acest motiv, fiscalitatea va fi luată în calcul în managementul bazat pe costuri. Dezvoltarea entităților patrimoniale presupune elaborarea anumitor studii de fezabilitate sau planuri de afaceri. Pentru aceste documente sau viitoare activități este nevoie de foarte multe informații care nu se găsesc decât în contabilitate. Aceste date vor fi corectate cu viitoarele evoluții ale prețurilor și cu impactul legislației fiscale. Noua dezvoltare a firmelor poate aduce schimbări majore ale statutului fiscal, rezultat din prognoze.

Contabilitatea intră în contact cu consecințele relaționale la analiza riscului firmei. Anumite date administrate de contabilitate și fiscalitate centralizate la nivel național pot fi folosite în analiza riscurilor

și în stabilirea unui management public performant.

În același timp, rezultatele acestor riscuri vor fi luate în calcul în proiecțiile administrației contabilității sau în analiza datelor brute ale contabilității fiscale din instituțiile publice.

Administrația contabilă și fiscală va oferi suport informațiilor necesare pentru evaluarea riscurilor securității individuale.

Salariul plătit este de asemenea o instituție mixtă. Din punctul de vedere fiscal și al contabilității, este importantă emiterea datelor atât timp cât taxele calculate din fondul salariului sunt plătibile.

De asemenea, în raport cu salariul plătit în natură, avem sau nu absorbția operațiunii de distribuire a bunurilor. În primul rând, prevederile Codului Fiscal

punctează operațiunile de distribuire a bunurilor. În cazul plătitorilor de TVA, reglementarea în natură este bine identificată. În același timp, reglementările TVA - se poate colecta TVA în cazul în care este stipulat de lege. Împotriva ambiguității legii fiscale, atunci când vor fi revizuite Codul Muncii, Legea Contabilității sau Codul Fiscal vom fi capabili să clarificăm regimul salariului plătit în natură. Cea mai tangibilă corelație între administrația contabilă și fiscală este scoasă în evidență în calcularea indicatorilor specifici.

2. Aproprierea fiscalității în cadrul standardelor internaționale ale contabilității (IAS/IFRS)

Standardele Internaționale ale Contabilității și Standardele Internaționale ale Raportării Financiare sunt orientate cu funcția contabilității a întreprinderilor. Din cauza acestor activități, probleme fiscale apar, anumite standarde au fost elaborate și sunt aplicate la nivelul firmelor. Informațiile din situația financiară a firmelor trebuie să fie folosite de corpurile fiscale de control. Mai mult, legislația fiscală are un caracter pronunțat național, în timp ce normele contabilității au o perspectivă internațională și din acest punct de vedere ar trebui să fie luate în calcul normele internaționale ale contabilității. Potrivit IAS 12, „Taxele pe profit“, standardele propuse pentru rezolvarea consecințelor fiscale curente și viitoare ale:

- viitoarelor reluări (reglementări) ale activelor (pasivelor) ale valorii contabile menționate de bilanțul întreprinderilor.
- tranzacțiilor și altor evenimente ale realizării viitoare reflectată în situația financiară a întreprinderilor.

Potrivit datoriilor și creanțelor taxei curente, este știut că taxa curentă a realizărilor viitoare și anterioare este notată ca o datorie în limita volumului neplătibil. Dacă volumul deja plătit potrivit realizării curente și viitoare depășește volumul datorat, surplusul ar trebui să se reflecte în bilanț ca active. Profitul pierderilor fiscale transferabile din perioada anterioară care acoperă taxa curentă din perioada anterioară trebuie să fie calculat ca active. Dacă pierderile fiscale sunt folosite corespunzător practicii în care pierderile apar, din cauza aceasta, este probabil faptul că profitul ar trebui generat de întreprindere și astfel evaluat într-o manieră credibilă.

A. Contabilitatea în calculul rezultatelor

Contabilitatea taxei curente și amânarea taxei unei tranzacții sau altor eveni-

Foto: ArhivaFoto.ro

mente este în concordanță cu tranzacția însăși sau cu evenimentul contabil. Taxa curentă și amânarea taxei ar trebui să reflecte calculul rezultatelor ca venit sau ca și cheltuială în profitul net sau ca pierderi ale practicii, cu excepția cazului când taxa provine din:

- a) tranzacții sau evenimente taxabile în aceeași practică sau în practică diferită, direct în capitalul propriu, sau
- b) regruparea întreprinderilor luate în calcul ca achiziționate.

B. Contabilitatea în bilanțul activelor și pasivelor cu taxă

Activele și pasivele din taxe vor fi prezente în bilanț diferit de alte active și pasive. În același timp, activele și pasivele potrivit taxelor anterioare ar trebui să se reflecte diferit de activele și pasivele din taxa curentă.

3. Cauzele legale ale fiscalității și contabilității

Cauzele legale ale fiscalității sunt în mod continuu schimbate începând cu perioada de tranziție a economiei de piață. Unul din obiectivele etapei de post-tranziție este stabilitatea legislației fiscale. Documentele normative de bază care reglementează fiscalitatea și începutul perioadei de post-tranziție sunt prezentate mai jos.

1. Codul Fiscal reprezintă cauza de bază a dreptului material al fiscalității
2. Codul de Procedură Fiscală reprezintă dreptul material fiscal „în acțiune” sau aspecte ale punerii lui în practică.

- a. înregistrarea fiscală;
- b. declararea, stabilirea, verificarea și colectarea taxelor, impozitelor, contribuțiilor și altor volume se datorează consolidării bugetare
- c. rezolvarea controverselor împotriva documentelor administrative fiscale.

Administrarea taxelor, impozitelor, contribuțiilor și altor volume datorate consolidării bugetare este făcută în concordanță cu prevederile Codului Fiscal Procedural.

Codul Fiscal Procedural cuprinde proceduri de drept comun pentru administrarea impozitelor, contribuțiilor și altor volume datorate consolidării bugetare, este făcută în concordanță. Codul Fiscal Procedural nu dispune de prevederi de aplicare a Codului Fiscal Procedural.

3. Legislația cu privire la asigurările sociale de stat cuprinse între drepturile asigurătorilor și sursele de finanțare din care sarcinile asigurătorilor sunt îndeplinite.

4. Legislația privind asigurările de sănătate de stat prevede obligațiile bugetare pentru fiecare categorie de plătitor de taxe din sistem.

5. Legislația cu privire la protecția socială în cazul șomajului, de asemenea stipulează contribuția angajatorilor și angajaților la formarea resurselor administrative publice cu această destinație.

6. Aceste documente normative stabilesc impozite în cazul împărțirii serviciilor.

7. Anumite rezultate mai vechi sunt impozitate potrivit Codului de Vamă.

8. Alte taxe pot fi stabilite de legi speciale, potrivit prevederilor din Constituție.

4. Concluzii cu privire la corelația dintre funcția contabilă și fiscală a entităților economice

Una dintre componentele funcțiilor corelării contabilității și fiscalității a întreprinderilor este realizată de politicile contabilității. Pentru a identifica corelația la nivelul politicilor contabilității, trebuie să începem cu definirea politicilor contabilității și să subliniem legătura cu fiscalitatea firmei. Politicile contabilității sunt metode detaliate de evaluare, măsurare și recunoaștere a unei alegeri făcute de întreprindere a volumelor general acceptate de lege, standardelor contabilității sau a practicilor comerciale.

Această noțiune indică două puncte de analiză: obiective și factor decizional.

Politicile contabilității au două niveluri pentru obiective. Primul nivel este acela al obiectivelor generale ale fiecărei entități a patrimoniului. Unitățile economice urmăresc obținerea profitului, unitățile non-profit au ca obiectiv specific să își îndeplinească actele pentru care au fost create.

Factorul decizional are o structură ierarhizată. Autoritățile publice, din cauza reglementărilor legale, fac posibil și lasă instituțiile să se organizeze și să conducă contabilitatea. Patronatele stabilesc obiectivele de bază și competențele angajaților. Administratorii instituțiilor publice vor elabora politici ale contabilității adecvate.

Mai mult, trebuie asigurat faptul că situația financiară oferă informații după cum urmează:

- a) relevante pentru cei care iau decizii
- b) credibile, reprezentând rezultatele și poziția financiară a întreprinderii;

Conținutul politicilor contabilității reprezintă un al doilea nivel unde întâlnim corelația contabilitate-fiscalitate. Componentele politicilor contabilității se referă la construirea situațiilor financiare prezente, la înregistrarea activelor fixe, contractele de locație, calcularea efectelor, înregistrarea stocurilor și acțiunilor viitoare eventuale, evaluarea costurilor/împrumuturilor, riscurilor grupurilor de întreprinderi, dezvoltării, restructurării, achiziționării, evaluării și înregistrării instrumentelor financiare. Sub condițiile competiției globale și observării normelor legale, gândim că fiscalitatea împreună cu contabilitatea dețin o parte importantă în managementul întreprinderilor moderne. |

Sistemul de economisire-creditare, cea mai bună soluție pentru perioade tulburi

Sistemul de economisire-creditare, denumit și Bauspar, reprezintă o alternativă reală în situația în care românii accesează din ce în ce mai greu un credit ipotecar. În plus, sistemul prezintă marele avantaj de a nu împovăra clienții la plățile lunare la orice semnal negativ de pe piața financiară. Și dacă ne gândim și că astăzi sunt printre puținele bănci de pe piață care au dobândă fixă de la încheierea contractului, produsele băncilor pentru locuințe ar trebui luate în calcul de fiecare persoană care dorește să facă investiții imobiliare sau chiar să-și facă reparații majore în casă.

RALUCA DOBRE

Produsele de economisire-creditare, oferite de numai două bănci în prezent, sunt o variantă profitabilă și sigură de a economisi bani și de a beneficia de un credit ieftin în domeniul locativ.

În prima etapă, clientul depune o anumită sumă de bani (lunar sau toată suma odată) pentru care primește o dobândă și o primă de la stat, în proporție de 25%, dar nu mai mult de 250 de euro din economiile efectuate în decursul unui an. Perioada minimă de economisire este de 18 luni și poate ajunge până la 60 de luni. Depozitele constituite de clienți sunt incluse în schema de garantare a Fondului

de garantare a depozitelor din sistemul bancar, fiind garantate în limita echivalentului a 50.000 euro/deponent. Aceasta pentru că fiecare membru al familiei, inclusiv copii minori, poate deschide un astfel de cont și beneficia de prima de la stat.

În a doua etapă, banca pune la dispoziție banii economisiți, la care s-au adunat dobânda și prima de la stat. Este momentul în care clientul decide modul în care vor fi utilizați banii. În continuare poate solicita credit în condiții foarte avantajoase, cu o dobândă de 5% - 6% pe an, fixă la lei, suma economisită constituind avansul. Dacă acesta nu dorește să con-

tracteze un credit, poate să folosească banii strânși în oricare alte scopuri: să renoveze casa, să plece în vacanță, să plătească studiile copiilor, să își reînnoiască mașina etc. Încă un avantaj al creditelor oferite de băncile pentru locuințe constă în faptul că în cazul în care se dorește rambursarea anticipată a creditului, banca nu percepe comision pentru această opțiune.

Sistemul își demonstrează profitabilitatea inclusiv prin faptul că nici prima de la stat și nici dobânda nu se impozitează. Totodată, clientul are posibilitatea deducerii fiscale până în limita a 300 lei, la calculul impozitului pe venitul global.

Ce trebuie să cunoști despre sistemul BAUSPAR

Cât trebuie să economisesc pentru a beneficia de maximum de primă?

Economiile recomandate pentru un an, pentru o persoană, sunt în valoare de 3.000-3.500 lei. Până la această valoare randamentul contractului este foarte ridicat. Dacă doriți să economisiți mai mult, recomandarea este să se facă mai multe contracte în familie, cu titulari diferiți.

Câte contracte poate avea o singură persoană?

O singură persoană poate avea mai multe contracte, însă depunerile anuale cumulate vor primi prima de stat în aceeași limită de 250 EUR. Recomandare: mai multe contracte în familie, cu titulari diferiți.

Îmi pot retrage banii economisiți oricând?

Da, împreună cu dobânda băncii. De prima de stat se poate beneficia numai după cinci ani de economisire, fără justificarea utilizării ei în scop locativ. Clientul poate beneficia de primă, înaintea celor cinci ani, dacă, ajungând la repartizare, va utiliza sumele economisite în domeniul locativ.

Conturile pot fi deschise și în valută?

Nu, solicitanții unui astfel de produs vor face depuneri și vor fi creditați numai în lei.

Creditul locativ poate fi accesat numai după o perioadă de 5 ani de economisire?

Creditul locativ poate fi accesat mai devreme de această perioadă în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a. să existe minimum 18 luni de economisire;
- b. soldul economisit să fi atins valoarea minimă de 40% sau 50% din suma contractată;
- c. să fie atinsă cifra de evaluare
- d. să existe o cerere de acordare a creditului pentru domeniul locativ.

Un client, titular al unui contract de economisire-creditare, poate continua cu partea de economisire mai mult de 5 ani?

Dacă se dorește de către client o economisire pe o perioadă mai mare de 5 ani, acest lucru se poate; însă în cazul în care soldul economisit tinde să devină egal cu suma contractată, se impune o majorare a contractului pentru a se putea continua partea de economisire. (De exemplu, titular de contract este un minor de 10 ani, iar părinții vor să-i constituie un fond de economii până la împlinirea vârstei de 18 ani, prin încheierea unui contract de economisire-creditare).

Dacă un client vrea să economisească mai mult de 5 ani și să ia credit după, de exemplu 7 ani, ce posibilități are?

Un client poate accesa un credit locativ și după perioada de economisire de 5

ani, depinde însă de datele contractuale la momentul respectiv (suma contractată, soldul economisit, implicit valoarea creditului ce urmează a fi accesat).

Cum poate fi modificat un contract? Mai precis ce se poate modifica: valoarea, perioada (economisire, creditare)...?

Un contract de economisire-creditare poate fi modificat numai în prima fază de economisire. Modificările care pot fi făcute sunt următoarele: majorare de contract (cu minimum 3.000 lei), micșorare (diminuare) de contract, divizare, conexare, cesionare.

De menționat este că în cazul majorării se va percepe un comision de majorare, respectiv 1% din suma cu care se majorează (se consideră un nou contract).

Aceste modificări contractuale pot schimba perioada de economisire, implicit și data de repartizare a contractului.

Câte luni pot să nu depun niciun ban în cont?

În condițiile contractuale este specificat că după 6 luni în care clientul nu a depus niciun ban, BCR BpL poate să rezilieze contractul. Această condiție era necesară pentru a închide conturile aducătoare de pierderi. Deci, contractul poate fi reziliat oricând după 6 luni. |

Programul Național "Unde mă Asigur?"

Revista **PRIMM** ASIGURĂRI ȘI PENSII organizează

Ziua ASIGURĂRILOR

Conferința Regională a Asigurătorilor

Târgoviște, 11 februarie 2009
Călărași, 18 februarie 2009

PARTENERI

EUROINS MEMBER OF EUROOLD

Millenium Insurance Broker

Safety

PARTENERI MEDIA

Cuclerul Național

conta

www.1asig.ro
totul despre asigurări

Vergil Voineagu, președintele INS, despre implementarea CAEN Rev2: „Aplicarea noii clasificări (...) este extrem de utilă tuturor actorilor din economia națională“

RALUCA DOBRE

Institutul Național de Statistică a implementat în urmă cu un an o nouă versiune de clasificare a activităților economice, CAEN, intrată în vigoare și aplicabilă de la 1 ianuarie 2008. Această formă este denumită CAEN Rev. 2 și este realizată în concordanță cu versiunea europeană. CAEN Rev. 2 conține 101 noi clase de activitate, patru noi secțiuni, 26 de diviziuni și 48 de grupe. Companiile vor avea de suportat și alte efecte colaterale, actele normative vor suferi modificări, firmele își vor schimba certificatul de înregistrare și unele din autorizații. Consilierii juridici ai firmelor vor avea mai mult de lucru pentru a încadra o anumită activitate după noile reguli. Cei care au elaborat noua versiune cred însă că firmele vor avea mai multe opțiuni pentru a se încadra într-un domeniu economic.

În acest context, a acceptat să răspundă întrebărilor cititorilor noștri prof. univ. dr. Vergil Voineagu, președintele Institutului Național de Statistică.

Vergil Voineagu: În primul rând, aș vrea să salut inițiativa revistei dumneavoastră de a iniția acest dialog cu privire la trecerea la o nouă versiune a Clasificării Activităților din Economia Națională, cunoscută sub denumirea CAEN Rev. 2, o temă de maxim interes pentru toți cei care desfășoară activități economice pe teritoriul României, activități condiționate, după cum desigur știți, de respectarea unor norme de clasificare legal instituite. Or, odată cu accesarea țării noastre în Uniunea Europeană, reglementările naționale trebuie să fie în concordanță cu cele comunitare, sens în care ele suferă periodic modificări și adaptări, în funcție de elementele nou apărute în legislația Uniunii Europene. În ceea ce privește domeniul statistic, responsabilitatea de a implementa în România regulamentele europene revine Institutului Național de Statistică și ea a constituit și constituie una dintre prioritățile noastre permanente. În cazul dat, CAEN Rev 2 a aprobat prin ordinul președintelui INS nr. 337/2007, publi-

cat în Monitorul Oficial al României și intrat în vigoare la 1.01.2008, transpune în plan național Regulamentul nr. 1893/2006 privind Nomenclatorul Activităților din Comunitatea Europeană - NACE Rev. 2, procedându-se astfel în același mod ca în toate celelalte țări membre ale Uniunii.

Și acum aștept întrebările dumneavoastră!

Revista Conta: Care sunt diferențele față de vechea versiune CAEN?

Vergil Voineagu: Modificările structurale introduse de CAEN Rev.2 sunt materializate prin entitățile nou create care se regăsesc la toate nivelurile din clasificare (secțiuni, diviziuni, grupe și clase). Acestea au fost realizate în diverse moduri. Pentru a avea o imagine asupra di-

versității modalităților de construcție a noilor entități de clasificare din CAEN Rev.2, iată câteva exemple:

SECȚIUNI

- **Secțiunea J „INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII“** - noua secțiune grupează activități care actualmente se regăsesc în diverse zone ale CAEN Rev.1, regrupând practic toate activitățile ce sunt în conexiune cu termenul de „informație“. Noua secțiune poate fi considerată un răspuns la creșterea în importanță a domeniului TIC (tehnologia informației și comunicații) ca urmare a dezvoltării explozive a acestuia. Totodată, la nivelul Uniunii Europene se consideră că acest nou mod de tratare a activităților informaționale și de comunicații, respectiv gruparea lor în cadrul secțiunii J din NACE Rev.2,

reprezintă o abordare mult mai coerentă a lor comparativ cu situația existentă în actuala clasificare europeană pentru activități NACE Rev.1.1.

- **Secțiunea E „DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE“** - noua secțiune este realizată prin regruparea pe principii de omogenitate a activităților aflate în interdependență cu ceea ce generic numim protecția mediului.

- **Secțiunea M „ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE“** - secțiunea reunește, pe principii de omogenitate, activități ce necesită un înalt grad de pregătire și care pun la dispoziția utilizatorilor cunoștințe și competențe specializate.

- **Secțiunea N „ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SU-PORT“** - activitățile cuprinse în cadrul acestei secțiuni sunt grupate potrivit criteriului că ele, activitățile, sunt doar de susținere a activităților generale ale întreprinderilor și nu se concentrează pe transferul de cunoștințe specializate.

DIVIZIUNI

- Diviziunile noi din CAEN Rev.2 sunt realizate preponderent prin „ridicarea“ la acest nivel a unor entități de grad inferior, respectiv grupe și clase. De exemplu, grupele CAEN Rev.1 „Fabricarea băuturilor“, „Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice“, „Producția de mobilier“ reprezintă acum diviziuni în cadrul structurii CAEN Rev.2. De asemenea, există și cazuri în care clase CAEN Rev.1, cum sunt „Jocuri de noroc și pariuri“ și „Creație și interpretare artistică și literară“, au fost „ridicate“ la nivel de diviziune. Acest fapt, transformarea de grupe și clase în diviziuni, exprimă clar creșterea în importanță a acestor activități atât în cadrul economiilor naționale, cât și la nivel mondial, aspect clar evidențiat de caracterul obligatoriu de respectat al nivelului de diviziune în cadrul tuturor clasificărilor pentru activități (internaționale, regionale și naționale).

Un caz particular este cel al diviziunii 33 „Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor“ din CAEN Rev.2 în sensul că această diviziune grupează activități care în prezent sunt oarecum „ascunse“ în cadrul claselor din CAEN Rev.1. Practic, activitățile de reparare, întreținere și instalare a mașinilor și echipamentelor sunt cuprinse în cadrul claselor de fabricare a acestora, mașini și

utilaje, o identificare a acestor servicii fiind posibilă în prezent doar la nivelul subclaselor și subclaselor elementare din CPSA 2002. Prin construcția acestei diviziuni se recunoaște atât importanța acestor activități, specializarea unităților economice pe acest tip de activități și, totodată, faptul că în cadrul unor economii naționale aceste activități (reparare, întreținere și instalare) sunt preponderente față de cele de fabricare a mașinilor și utilajelor.

Revista Conta: Noua versiune CAEN a condus la restrângerea sau extinderea unora dintre clase?

Vergil Voineagu: Așa cum cred că a reieșit și din cele spuse anterior, răspunsul este afirmativ, cu observația că grupele și clasele nou create în structura CAEN Rev.2 sunt obținute, în vvasitotalitatea lor, ca efect al modificărilor de tip agregare, detaliere simplă sau detaliere complexă a entităților din CAEN Rev.1. Având în vedere numărul mare al acestora, peste 350, și faptul că noile clase se pot identifica ușor utilizând tabelul de conversie CAEN Rev.1 - CAEN Rev.2, nu voi insista asupra acestora. Totuși, referitor la o parte din grupele și clasele CAEN Rev.2, sunt de precizat următoarele aspecte:

- există grupe și clase în CAEN Rev.2 rezultate ca urmare a reorganizării secțiunilor și/sau diviziunilor din CAEN Rev.1, cum este cazul grupei și clasei „Fabricarea vehiculelor militare de luptă“;

- au fost operate extinderi sau diminuări privind conținutul a o serie din clasele CAEN Rev.2, clase ce au fost doar recodificate. Corespunzător acestor situații, avem, spre exemplu:

- Clasa CAEN Rev.2 „Fabricarea materialului rulant“ care a fost extinsă cu „fabricarea echipamentelor de iluminat și semnalizat pentru materialul rulant“ și cu „fabricarea scaunelor și banchetelor destinate echipării materialului rulant“; sau

- Clasa CAEN Rev.2 „Fabricarea articolelor din blană“ care nu mai cuprinde „fabricarea articolelor din blană artificială“.

Revista Conta: Au fost eliminate anumite clase, eventual au fost introduse noi clase?

Vergil Voineagu: Nu au fost eliminate clase de activitate prezente în structura CAEN Rev.1, acestea suferind doar transformări sau recodificări, după cum ați observat deja.

Revista Conta: Bilanțurile financiar-contabile, semestriale și anuale,

trebuie deja depuse conform noilor coduri CAEN?

Vergil Voineagu: Potrivit prevederilor HG 656/1997, privind aprobarea CAEN, art. 3, art. 5 și art.7, utilizarea CAEN Rev.2 este obligatorie și această obligație privește toate elementele legate de activitatea firmelor, inclusiv cele cu privire la bilanțurile financiar-contabile.

Revista Conta: Care sunt alte acte emise de firme ce vor trebui modificate conform noilor reglementări? Vor fi cheltuieli suplimentare cu modificarea actelor?

Vergil Voineagu: Pentru operatorii economici se impune preschimbarea întregii documentații în care se face referire sau conține codul de activitate potrivit CAEN Rev.2, începând cu certificatele de înmatriculare ale acestora. Desigur, această operațiune presupune anumite cheltuieli, în primul rând de timp, determinate de operativitatea instituțiilor abilitate în soluționarea solicitărilor și de regula-

mentele și normele de lucru ale acestora, dar asupra cuantumului cheltuielilor propriu-zise îmi este dificil să mă pronunț.

Revista Conta: Care este termenul de preschimbare a codurilor și, în caz de neconformare, ce sancțiuni riscă firmele?

Vergil Voineagu: Preschimbarea documentelor/actelor potrivit CAEN Rev.2 se realizează în mod treptat. Subliniez că, potrivit legii sale de organizare și funcționare, INS nu este abilitată să indice și să stabilească termene sau să impună sancțiuni în alte domenii de activitate, decât cel statistic.

Revista Conta: Există cazuri speciale în care anumite inițiative, precum atragerea de fonduri de la Uniunea Europeană, să fie condiționate de conversia la noua clasificare CAEN?

Vergil Voineagu: Reglementarea diverselor activități economice se realizează

prin legislație specifică acestora și o eventuală legătură cu noua structură a CAEN, respectiv CAEN Rev. 2 nu poate fi introdusă decât prin modificarea acestor acte normative. Dar este ușor de înțeles că, în contextul integrării pe planul comunității europene, al lărgirii spațiului de afaceri al unei firme și dincolo de granițele României, inclusiv în accederea de fonduri europene, alinierea la sistemul de clasificare comunitar reprezintă o condiție care, chiar dacă nu reprezintă în acest moment un factor de condiționare, în sens strict, a posibilităților de acces la fondurile structurale, e de natură să sporească în mod considerabil șansele de reușită.

Revista Conta: Dacă aveți ceva de adăugat, de transmis sfaturi...

Vergil Voineagu: Orice element nou, inclusiv în planul clasificărilor, presupune un efort, costuri, așa cum a reieșit și din una dintre întrebările dvs. anterioare. Cred însă că, pentru o corectă evaluare, trebuie să avem în vedere și avantajele pe

care le generează. Or, implementarea CAEN Rev.2, alături de problematica deja prezentată, va aduce și o serie de beneficii - și acestea nu sunt deloc neglija-bile. Citez doar câteva:

- creșterea acurateței în identificarea activităților desfășurate de către operatorii economici;
- asigurarea unei depline compatibilități relaționale, la nivel de activitate economică desfășurată, între operatorii economici naționali și cei din celelalte state UE;
- eliminarea derapajelor de interpretare a datelor statistice, structurate pe clase de activitate, prin „aducerea la suprafață“ a unor activități economice insuficient evidențiate în fosta structură a CAEN Rev.1;

- culegerea, prelucrarea și transmiterea de date despre România într-un sistem ce respectă pe deplin aceleași reglementări ca și în celelalte state UE și, evident, enumerarea ar putea continua...

Concluzionând, putem spune că aplicarea acestei noi clasificări, având ca efect creșterea credibilității informațiilor cu privire la România și a interesului pentru dezvoltarea afacerilor în acest spațiu, este extrem de utilă tuturor actorilor din economia națională, constituindu-se în același timp într-un instrument indispensabil pentru asigurarea comparabilității și coerenței fluxurilor de date statistice despre țara noastră în context european și internațional.

E unul dintre motivele pentru care, încă din momentul în care s-a procedat la elaborarea și implementarea CAEN Rev. 2, INS a dezvoltat o politică de deplină transparență, astfel încât clasificarea, cu toate implicațiile sale, să devină bine-cunoscută publicului larg. Sper că, și prin acest interviu, am reușit să contribuim la această cunoaștere și doresc, la final, să transmit tuturor cititorilor Revistei Conta disponibilitatea specialiștilor noștri de a răspunde în continuare oricăror solicitări de informații referitoare la CAEN Rev. 2. Totodată, țin să informez că pe site-ul web www.insse.ro este alocat un spațiu special problematicii CAEN unde, printr-o simplă accesare, se pot consulta, gratuit, nomenclatorul și structura CAEN Rev. 2, tabelele de corespondență CAEN Rev. 1 – CAEN Rev. 2, implementarea noii clasificări în cercetările statistice curente și alte detalii de interes.

Revista Conta: Stimate domnule Voineagu, vă mulțumim pentru disponibilitatea de a sta de vorbă cu noi și vă dorim mult succes în activitatea pe care o întreprindeți.

Reguli de evaluare a situațiilor financiare

În bilanț, elementele de activ și datorii sunt grupate după natură și lichiditate, respectiv natură și exigibilitate.

Potrivit Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene:

a) un activ reprezintă o resursă controlată de către entitate ca rezultat al unor evenimente trecute, de la care se așteaptă să genereze beneficii economice viitoare pentru entitate și al cărui cost poate fi evaluat în mod credibil;

b) o datorie reprezintă o obligație actuală a entității ce decurge din evenimente trecute și prin decontarea căreia se așteaptă să rezulte o ieșire de resurse care încorporează beneficii economice;

c) capitalurile proprii reprezintă interesul rezidual al acționarilor în activele unei entități după deducerea tuturor datoriilor sale.

În înțelesul Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

a) veniturile constituie creșteri ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile, sub formă de intrări sau creșteri ale activelor ori reduceri ale datoriilor, care se concretizează în creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din contribuții ale acționarilor;

b) cheltuielile constituie diminuări ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile sub formă de ieșiri sau scăderi ale valorii activelor ori creșteri ale datoriilor, care se concretizează în reduceri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din distribuirea acestora către acționari.

Pentru evaluarea elementelor din situațiile financiare anuale sunt utilizate reguli de bază și reguli alternative în conformitate cu prevederile reglementărilor contabile.

A. Reguli de bază

Elementele prezentate în situațiile financiare anuale se evaluează, în general, pe baza principiului costului de achiziție sau al costului de producție.

Există patru momente când are loc evaluarea elementelor de activ și datorii din bilanț, și anume:

1. Evaluarea la data intrării în entitate

La data intrării în entitate, bunurile se evaluează și se înregistrează în contabilitate la valoarea de intrare, determinată astfel:

a) la cost de achiziție – pentru bunurile procurate cu titlu oneros;

b) la cost de producție – pentru bunurile produse în entitate;

c) la valoarea de aport, stabilită în urma evaluării – pentru bunurile reprezentând aport la capitalul social;

d) la valoarea justă – pentru bunurile obținute cu titlu gratuit.

2. Evaluarea cu ocazia inventarierii

Evaluarea elementelor de activ și de pasiv cu ocazia inventarierii se face potrivit prevederilor Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii ele-

mentelor de activ și de pasiv, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.753/20043. Punctul 44 din aceste norme a fost abrogat prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare.

3. Evaluarea la încheierea exercițiului financiar

La încheierea exercițiului financiar, elementele de natura activelor și datoriilor se evaluează și se reflectă în situațiile financiare anuale la valoarea de intrare, pusă de acord cu rezultatele inventarierii.

În acest scop, valoarea de intrare se compară cu valoarea stabilită pe baza inventarierii, denumită valoare de inventar.

Pentru elementele de activ, diferențele constatate în minus între valoarea de

inventar și valoarea contabilă netă a elementelor de activ se înregistrează în contabilitate:

■ pe seama unei amortizări suplimentare, în cazul activelor amortizabile pentru care deprecierea este ireversibilă; sau

■ se efectuează o ajustare pentru depreciere sau pierdere de valoare, atunci când deprecierea este reversibilă.

Elementele de activ se mențin la valoarea lor de intrare.

Conform regulilor de evaluare aplicabile la încheierea exercițiului financiar, în bilanț principalele elemente se prezintă astfel:

Imobilizările necorporale

Imobilizările necorporale trebuie prezentate în bilanț la valoarea de intrare, mai puțin ajustările cumulate de valoare. Prin ajustări cumulate de valoare se înțeleg amortismentele calculate și ajustările

pentru deprecierea imobilizărilor necorporale, determinate ca diferență între valoarea de inventar și valoarea contabilă netă.

Imobilizările corporale

Imobilizările corporale trebuie prezentate în bilanț la valoarea de intrare, mai puțin ajustările cumulate de valoare.

Imobilizările financiare

Imobilizările financiare se prezintă în bilanț la valoarea de intrare, mai puțin ajustările cumulate pentru pierdere de valoare.

Stocuri

Activele de natura stocurilor trebuie reflectate în bilanț la o valoare care să nu fie mai mare decât valoarea care se poate obține prin utilizarea sau vânzarea lor, denumită valoare realizabilă netă. În acest scop, valoarea stocurilor se diminuează până la valoarea realizabilă netă, prin reflectarea unei ajustări pentru depreciere. |

ABONAȚI-VĂ

și economisiți **40%** pe lună față de prețul de pe copertă

Abonamentele se pot contracta la: ● sediul redacției ● oficiile poștale
● filialele RODIPET* ● firmele de distribuție a abonamentelor

* se adaugă taxa de distribuție percepută de firma care facturează serviciul de abonare și distribuție

Dacă nu ați reușit să contactați o firmă de abonamente sau să ajungeți la un chioșc/magazin de presă aveți posibilitatea să cumpărați revista sau să contractați abonamente online, în siguranță, pe site-ul

www.revistaconta.ro

în secțiunile dedicate, completând formularele existente.

Modalități de plată:

Contravaloarea abonamentului se poate achita în contul INTERMEDIA CONCEPT SRL:
R095BTRL0410120279973801 deschis la Banca Transilvania – Sucursala Lipsani.

Trimiteți o copie după documentul de plată, împreună cu acest talon completat
la OP33, CP144 sau prin fax (021) 316.31.85 până la data de 20 a fiecărei luni (data Poștei)
pentru abonamentele aferente lunii următoare.

TALON DE ABONAMENT

Nume și prenume*..... Vârsta..... Funcția..... Compania*..... (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică) Perioada de contractare abonament*..... Domeniu de activitate..... CUI*..... Registrul Comerțului.....
(se completează pentru abonamentele pe persoană juridică)
Adresa*: Str. .... nr. .... bl. .... sc. .... et. .... ap. .... localitate..... județ/sector..... OP.....
tel. .... fax..... e-mail..... (*câmpuri obligatorii)

3 luni ..... 30,5 RON   6 luni ..... 60 RON
 9 luni ..... 85,5 RON   12 luni ..... 108 RON

Sumele includ taxele de distribuție.

Prin completarea prezentului talon sunt de acord ca datele mele să fie incluse în baza de date cu cititorii revistei **conta**.

Pentru informații și sesizări privind distribuția și contractarea abonamentelor ne puteți contacta la telefoanele: 031/105.01.27; 031/105.01.28; 031/105.01.29

Lumea întreagă în 2 ore,
aceeași lume. altă perspectivă.

6! vine presa!
cu Livia Dilă și Mbela Nzuzi

luni - joi ora 18.00.

bi

aceeași lume. altă perspectivă.